

PREMJERAS BRIUSELYJE AKCENTAVO ES REFORMĄ

Vilnius/Briuselis, spalio 16 d. (ELTA). Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, Briuselyje dalyvaujantis Tarpvyriausybinių konferencijos darbo sesijoje, savo kalboje akcentavo Europos Sąjungos institucinę reformą.

A. Brazauskas atkreipė dėmesį, kad nustatant institucinę sandarą, apibrėžiamos galių pasiskirstymo ir įtakos taisyklės. Todėl nenuostabu, kad instituciniai klausimai yra Tarpvyriausybinių konferencijos dėmesio centre. "Pozityviai vertinu pirmininkaujantios Italijos atnaujintą ir papildytą Tarpvyriausybinių konferencijos darbotvarkę, - sakė Lietuvos Vyriausybės vadovas.

Anot jo, svarstant ES institucinio trikampio sandarą ir sąveiką, ypatingą dėmesį reikia atkreipti į trikampio viršuje esančią instituciją - ES viršūnių tarybą. Ją, kaip ir Ministrų Tarybą, Konstitucinės sutarties projekte numatyta reforma palies bene daugiausiai. Tapdama institucija ir turėdama nuolatinį pirmininką, ESVT sustiprėja daugiausiai iš visų ES institucijų.

"Manau, kad turime apibrėžti ES viršūnių tarybos pirmininko posto prieinamumą - siūlau svarstyti variantą, kai pirmininkavimo grupę Ministrų Taryboje sudarančios valstybės siūlo ESVT pirmininko kandidatūrą. Dėl pirmininkavimo Ministrų Taryboje esu linkęs pritarti pasiūlymui dėl grupės šalių pirmininkavimo. Modeliai čia gali būti įvairūs - esame atviri diskusijai. Nekreipiant dėmesio į grupės dydį ar pirmininkavimo trukmę, manau, kad grupinis pirmininkavimas leistų užtikrinti šalių lygybę. Suprantama, kad grupinio pirmininkavimo atveju bus reikalingas efektyvesnis koordinavimas. Manau, kad "vertikaliajai" tarybos ašiai (Bendrijų reikalų tarybai ir Coreper) turi pirmininkauti ta pati šalis", - pabrėžė A. Brazauskas. Svarstant sprendimų priėmimo Taryboje tvarką, jis teigė, kad perėjimas prie dvigubos kvalifikuotosios daugumos balsavimo sistemos yra priimtinas. Tačiau jis turi būti paremtas tokiais pat ES valstybių narių ir gyventojų skaičiaus proporcijomis.

"Aišku, Nicos sutartyje numatytos kvalifikuotos daugumos sistemos privalumus ir trūkumus taip pat galėtume aptarti, tuo labiau, kad yra šį klausimą aštriai keliančių šalių. Taip pat turime sutarti ir dėl kitos svarbios ES institucijos - Komisijos - sudėties. Manau, kad Komisiją turi sudaryti lygiateisiai komisarai iš visų ES valstybių. Didesnė Komisija visų pirma bus demokratiškesnė, turinti teisinę galią ir atspindinti valstybių lygybės principą. Manau, kad 25 ir daugiau narių Komisija galės efektyviai veikti. Taip pat norėčiau pastebėti, kad neturėtume iš anksto pasmerkti būti neefektyvia kitos, t.y. 2004-2009 m. dirbsiančios Komisijos, kurią sudarys lygiateisiai komisarai iš visų valstybių", - sakė Briuselyje A. Brazauskas.

ES valstybių ir Vyriausybės vadovai konsultacijose pirmiausiai ketina aptarti nesutarimus dėl planuojamos Europos Konstitucijos. Konferencijoje kalbama apie Europos institucijų darbą - ES valstybių balsų santykį balsuojant Taryboje, pirmininkavimą, ES užsienio reikalų ministro posto įsteigimą, sienos apsaugas, imigraciją ir ekonomikos augimą.

PREZIDENTAS PASVEIKINO POPIEŽIŲ JONĄ PAULIŲ II PONTIFIKATO 25-ŲJŲ METINIŲ PROGA

Vilnius, spalio 15 d. (ELTA). Prezidentas Rolandas Paksas savo ir Lietuvos žmonių vardu pasveikino Jo Šventenybę popiežių Joną Paulių II pontifikato 25-ųjų metinių progą.

"Kartu su visais Lietuvos žmonėmis nuoširdžiai žavimės Jūsų pasišventimu ir milžinišku darbu puoselėjant ir ginant fundamentalias žmonijos vertybes - žmogaus teises, demokratiją ir taiką visame pasaulyje. Jūsų triūsas toliau plėtoti Švenčiausiosios Katalikų bažnyčios idealus duoda puikius rezultatus", - sakoma Prezidento R. Pakso sveikinime.

Lietuvą su Šventuoju Sostu, kaip pažymima Prezidento sveikinime, sieja ne tik ilgametė Lietuvos katalikiškoji tradicija, bet taip pat ir ypatingi naujausiosios istorijos ryšiai. 1940 metais Popiežiui Pijui XII nepripažinus Lietuvos aneksijos, iki pat mūsų šalies nepriklausomybės atkūrimo prie Šventojo Sosto ir toliau veikė Lietuvos diplomatinė atstovybė. Ši atstovybė žymėjo Katalikų Bažnyčios paramą Lietuvai grįžtant į Europos tautų šeimą.

Prezidentas R. Paksas sveikinime rašo su malonumu prisimenąs spalio pradžioje įvykusį susitikimą su Jo Šventenybe popiežiumi Jonu Pauliumi II Vatikane. Valstybės vadovas išreiškė viltį, kad sėkmingas Lietuvos ir Šventojo Sosto bendradarbiavimas ir toliau bus plėtojamas bei stiprinamas. Prezidentas užtikrina, jog Lietuva bus ištikima popiežiaus puoselėjamų žmogiškųjų vertybių gynėja ir puoselėtoja.

NATO valstybių gynybos ministrai neformaliame pasitarime Colorado Springs spalio 9 d. Antroje eilėje viduryje stovi Estijos min. Margus Hanson, Latvijos min. Girts Valdis Kristovskis, Lietuvos min. Linas Linkevičius ir kiti ministrai.

NATO nuotr.

LIETUVIŲ DELEGACIJA KARALIAUČIUJE SUSIPAŽINO SU NAFTOS ĮMONĖS DOKUMENTAIS

Karaliaučius, spalio 15 d. (ELTA). Lietuvos Ministrui pirmininkui Algirdui Brazauskui susitarus su "LUKoil" prezidentu Vagitu Alekperovu, Karaliaučiuje tris dienas lankėsi Lietuvos ekspertų grupė, kuriai buvo pateikta naftos verslovės Baltijos jūroje D-6 (Kravcovskoje) dokumentacija, pranešė "LUKoil" spaudos tarnyba.

Lietuvos delegaciją sudarė Aplinkos ir Ūkio ministerijos, Geologinės tarnybos, Jūrinių tyrimų centro ir kitų žinybų atstovai bei Lietuvos generalinis konsulas Karaliaučiuje.

Rusijos pareigūnų grupei vadovavo "LUKoil-Kaliningradmorneft" generalinis direktorius J. S. Kadžojanas. Grupėje buvo ir valdžios, ir mokslo įstaigų atstovų.

Lietuviams, anot "LUKoil"

spaudos atstovo, buvo pateikta visa projektinė dokumentacija apie ekologinę naftos verslovės saugumą, išsamiai atsakyta į pateiktus klausimus.

Lietuvos atstovai lankėsi gamybiniuose objektuose, esančiuose įlankos pakrantėje, ir buvo supažindinti su priemonėmis, kurias numatyta taikyti naftos išsiliejimo atveju. Pateikta informacija apie ekologinę verslovės stebėjimą. Lietuviai apsilankė naftos gavybos platformą D-6 statančioje gamykloje, apžiūrėjo laivyną, kuris prižiūrės platformą.

Abi susitikimo šalys pareiškė susirūpinimą dėl Baltijos jūros ekologinės būklės. Rusijos atstovai sakė norį ap-

silankyti Klaipėdos uoste, Būtingės terminale.

Pasak "LUKoil" spaudos tarnybos, abi šalys priėjo prie išvados, kad būtina stiprinti atitinkamų tarnybų operatyvumą, jei tektų likviduoti naftos išsiliejimo pasekmes. Todėl būtina sudaryti bendrą veiksmų planą avarinių naftos išsiliejimų pasienio rajonuose Baltijos jūroje atvejais. Sutarta bendrai stebėti ekologinę padėtį.

Lietuviai buvo pakviesti aplankyti jūrinę platformą, kai ją priims valstybinė komisija.

Anot "LUKoil" spaudos tarnybos, abi šalys pareiškė esančios patenkintos susitikimo rezultatais.

■ Lietuva tiesia elektroninio bendradarbiavimo tiltą.

Vyriausybė suteikė įgaliojimus vidaus reikalų ministrui Virgilijui Bulovui pasirašyti Lietuvos ir Europos Bendrijos susitarimo memorandumą dėl šalies dalyvavimo Bendrijos elektroninio keitimosi duomenimis tarp administracijų programoje (IDA). Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos, tikimasi, jog Lietuva sėkmingai įdiegs EURODAC (daktiloskopinės informacijos) ir DubliNet (prieiglosčio prašytojų duomenų) sistemas, kurios privalo funkcionuoti visoje ES nuo 2004 m. gegužės 1 d. įstosiančiose šalyse. Sistemų įdiegimas reikalauja prisijungti prie TESTA - transeuropinio telematinio tinklo administra-

cijoms. Bus sudarytos sąlygos operatyviai ir saugiai keisti informacija su ES šalimis ir institucijomis. Už Lietuvos dalyvavimą IDA programoje 2003 m. dalį finansinės įmokos - per 48 tūkst. eurų numatoma sumokėti iš PHARE lėšų, likusi dalis - per 20 tūkst. eurų būtų sumokėta iš Vidaus reikalų ministerijos asignavimų.

■ Prez. R. Paksas Rygoje dalyvavo 5-ajame Baltijos plėtros forume. Forume daugiau kaip 450 aukščiausio lygio pareigūnų, verslo atstovų, politikų, žurnalistų, akademikų aptarė Baltijos jūros regiono aktualijas bei ateities perspektyvas po ES plėtros. Rygoje R. Paksas taip pat susitiko su lietuvių verslininkais.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ MIRTIES BAUSMEI NEPALIKTA JOKIŲ IŠLYGŲ

Seimas ratifikavo Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 13-ąjį protokolą dėl mirties bausmės panaikinimo visais atvejais, be jokių išlygų. Vadinasi, Lietuvos kodeksuose negalės būti numatyta mirties bausmės netgi už veiksmus karo arba neišvengiamo pavojaus kilti karui metu.

Už šio protokolo ratifikavimą balsavo 60 parlamentarų, prieš buvo 3 ir 4 susilaikė. Lietuvoje mirties bausmė iš Baudžiamojo kodeksu už kriminalinius nusikaltimus buvo pašalinta 1998 m.

1999 m. sausio 18 d. Lietuva pasirašė Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos 6-ąjį protokolą dėl mirties bausmės panaikinimo. Šį protokolą pasirašiusioms valstybėms buvo palikta teisė taikyti mirties bausmę už veiksmus karo arba neišvengiamo pavojaus kilti karui metu. 13-ąjį protokolą, numatantį mirties bausmės panaikinimą be jokių išlygų, Lietuva pasirašė 2002 m. gegužės 3 d. Vilniuje vykusios Europos Tarybos Ministrų komiteto 110-osios sesijos metu. Šį protokolą yra pasirašiusios 40 iš 45 valstybių - Europos Tarybos narių.

▪ NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARAMS SIŪLOMA MOKĖTI VALSTYBINES RENTAS

Seimas ketina skubos tvarka svarstyti ir priimti pateiktą Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų įstatymo projektą, reglamentuojantį signatarų statusą bei socialines garantijas.

Seimui priėmus šį įstatymą, signatarai turėtų teisę gauti valstybinę signataro rentą, kuri sudarytų daugiau nei 2 tūkst. litų. Projekte numatyta, kad per mėnesį ji siektų 6 minimalius mėnesinius atlyginimus (MMA). Šiuo metu MMA yra 450 litų.

Projektą pateikęs socialdemokratas Nikolajus Medvedevas teigia, kad valstybinę rentą gautų tik tie signatarai, kurie neturi kitų draudžiamųjų pajamų. Jo duomenimis, tai būtų per 30 signatarų.

Įstatymo projekte taip pat numatoma mirusiojo signataro su tuoktiniams bei vaikams, taip pat jiems prilygintiems asmenims skirti valstybinės signataro našlių ir našlaičių rentas.

Pasak Seimo nario N. Medvedevo, signatarai garbingai atliko savo pareigas ir "Tėvynę turėtų mokėti įvertinti tuos žmones".

Įstatymo projektas numato, kad Vyriausioji rinkimų komisija signatarui išduoda Signataro pažymėjimą ir Signataro ženklą. Pateikęs šį pažymėjimą, signataras turės teisę nekliudomai lankytis Lietuvos Seime, Prezidentūroje, Vyriausybėje bei kitose valstybės ir savivaldybių institucijose. Pagal pradėtą svarstyti dokumentą, vykdamas į užsienį, signataras turi teisę naudotis diplomatinėmis pasu. Seimas ketina pasiūlyti Vyriausybei iki šių metų gruodžio 1 d. patvirtinti valstybinės signataro rentos skyrimo ir mokėjimo nuostatus bei kitus teisės aktus. Specialistų skaičiavimais, įstatymo projekto įgyvendinimui kitais metais iš valstybės biudžeto reikėtų skirti apie 2,3 mln. litų.

▪ SOCIALLIBERALAS V. KARBAUSKIS VADOVAUJA SEIMO EKONOMIKOS KOMITETUI

Seimo Naujosios sąjungos frakcijos seniūno pavaduotojas Vaclovas Karbauskis tapo Seimo Ekonomikos komiteto pirmininku. Jis pakeitė šiame poste atsistatydinusių Viktorą Uspaskichą. Spalio 16 d. Seimas savo nutarimu pritarė V. Uspaskicho atleidimui ir V. Karbauskio paskyrimui Seimo Ekonomikos komiteto pirmininku. Už tai balsavo 63 Seimo nariai, 2 buvo prieš ir 2 susilaikė.

V. Karbauskį į Seimo Ekonomikos komiteto vadovus buvo pasiūlę Seimo Naujosios sąjungos frakcijos valdyba. Naujasis Ekonomikos komiteto vadovas ketina siekti efektyviau spręsti šalies regionų problemas ir žada darbe vengti politikavimo.

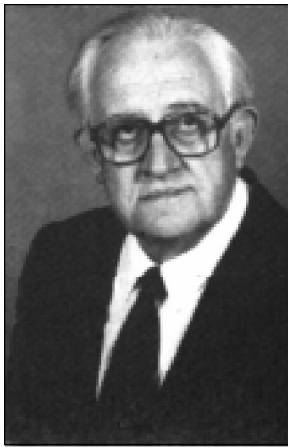
Planuojantis įkurti savo partiją V. Uspaskichas pareiškė apie atsistatydinimą iš Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko pareigų. Apsisprendimą atsistatydinti iš komiteto vadovo pareigų jis motyvavo nepasitenkinimu šalyje vykstančiais ekonominiais procesais, taip pat kai kurių svarbių objektų privatizavimo eiga.

▪ APTARTOS PENSININKŲ PROBLEMOS

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, susitikęs su pensininkų tarybų atstovais, aptarė 2004 m. valstybės biudžeto sudarymą, pensijų didinimo galimybes, sveikatos apsaugos problemas ir kitus svarbius klausimus. Susitikime taip pat dalyvavo socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė ir Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė Dangutė Mikutienė.

Seimo pirmininkas susitikime pabrėžė, kad Seimui bus pateiktas socialiai orientuotas valstybės biudžeto projektas, atkreipdamas dėmesį į kitais metais numatomą pensijų padidinimą septyniais procentais, t.y. daugiau kaip 20 litų. A. Paulauskas domėjosi pensininkų organizacijų atstovų pasiūlymais, vertinimais, pastabomis, aptarė senyvo amžiaus žmogaus teisių problemas, visuomenės ir darbdavių požiūrį į vyresnio amžiaus sulaukusius asmenis.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Algirdas Pužauskas

Turkijos vyriausybė nutarė patenkinti JAV prezidento pareigavimą siųsti nemažą kariuomenės dalinį į Iraką padėti amerikiečių kariams išlaikyti užimtas vietas koalicijos rankose. Vyriausybė neskelbė, kiek numatoma turkų karių. Strateginiu žvilgsniu žiūrint, koalicijos sustiprinimas tuo svarbus, kad Turkija bus vienintelė musulmonų šalis, priklausanti NATO sąjungai ir dalyvaujanti JAV vadovaujama žygyje. Turkų vyriausybės nutarimą patvirtino Turkijos parlamentas 358-183 balsais. Turkijos ryšiai su JAV tuo nutarimu bus sustiprinti. Užsienio reikalų ministras Abdullah Gul pasakė savo kalboje parlamente, kad Turkijai labai svarbu turėti savo kaimynų tarpe taikingą Iraką, gyvenantį pastoviai, demokratiškai besitvarkantį, neminėdamas, kad Irako laikinoji taryba turi ir Irako kurdų atstovus. Gul pabrėžė, kad Turkija neturi jokių sumanymų Irako kurdų atžvilgiu. Turkija nenori prailginti Irako okupacijos, ji siekia tą okupaciją sutrumpinti. Ministras neminėjo istorinio fakto, kad dabartinis Irakas net 400 metų priklausė Turkijos Otoman imperijai ir valdė tas žemes iki Pirmojo pasaulinio karo. Turkija iki šiol vadina kurdų apgyventus regionus "kalnų turkais". Baltieji rūmai Vašingtone pagyrė Turkijos nutarimą atsiųsti savo kariuomenę į Iraką. Amerikai daug reiškia Irako atstatymo darbuose turėti kariuomenę iš musulmonų krašto. Tikimasi Irako atstatymo darbuose turėti kariuomenę ir iš kitų musulmonų kraštų.

Europos Sąjungos šalyse vyksta debatai, kurie liečia Europos sąjungos konstituciją. Vatikano kurija stengiasi prarasti toje konstitucijoje paragrafus, kurie pabrėžtų Europos krikščioniškas šaknis. Tą mintį stipriai remia popiežius Jonas Paulius II. Penkios katalikiškos valstybės: Airija, Ispanija, Italija, Lenkija ir Lietuva yra viešai pasisakiusios už krikščionybės pabrėžimą. Tam nepitaria Prancūzijos presiden-

IRAKAN ATVYKSTA TURKAI

tas J. Chirac, sakydamas, kad reikėtų skirti tikėjimo klausimus nuo valstybinių klausimų. To principo laikosi ir JAV-bės.

JAV prezidentas pritarė Izraeliui

Kartu su savižudžių palestiniečių puolimais Izraelyje žiniasklaidą pasiekė žinios apie Izraelio atominius ginklus. Izraelio karo lėktuvai po Haifos restorano susprogdinimo puolė karinius taikinius Sirijos teritorijoje. Tokių puolimų nebuvo jau 30 metų. Izraelis tvirtino, kad Sirijoje buvo sudaužytos teroristų paruošimo stovyklos. Izraelio premjeras Ariel Sharon pasakė, kad Izraelis turi teisę gintis nuo teroristų, nežiūrint iš kur jie pultų. Šį kartą buvo puolami taikiniai Sirijoje, nes ten veikia arabų Hamas ir islamo Jihad teroro organizacijos, puolančios Izraelį. Per paskutinius ketverius metus Izraelis baudė arabus tik Gazos teritorijoje ir Vakarų krante. Šį kartą buvo pulta Sirija, dėl to

ginklus. Sakoma, kad tos žinios paskelbimas Amerikoje ir Izraelyje yra daugiausia skiriamas Iranui. Visi apie tai kalbėję pareigūnai pabrėžė, jog jie apie Izraelio galią kalba, gavę pažadą, kad tie pareiškimai bus slapti. Izraelio fizikai, gavę iš Amerikos raketų, patys jas pagerino ir pritaikė povandeninių laivų naudojimui. Rugsėjo mėnesį Saudo Arabija, Sirija, Egiptas Jungtinių Tautų sužavavimo proga kritikavo Amerikos politiką, kad ji nekreipia dėmesio į masinio naikinimo ginklus, kuriuos turi Izraelis, tačiau ieško tokių ginklų Irake. Izraelio turimi atominiai ginklai padarė konfliktus Viduriniuose rytuose daugiau pavojingais, pasakė Egipto ambasadorius. Amerikiečiai pareigūnai sakė, kad žinios apie Izraelio raketas skiriamos Irano vyriausybei, kuri tvirtina, kad jos atominiai reaktoriai skirti elektros gamybai, o ne karo reikams.

Bagdade šių jaunųjų musulmonai demonstruoja prieš amerikiečius, šaukdami: "No, no to America". "Amerika, kuri vadina save demokratijos nešėja, yra niekas daugiau, kaip didelė teroristų organizacija, kuri vadovauja pasauliui su savo terorizmu ir arogancija", - kalbėjo šeikas Abdel Hadi al-Daraji dešimčiai tūkstančių demonstrantų.

AP nuotr.

pareiškusi protestą Jungtinėse Tautose. Puolimas įvyko praėjus vos 14 valandų po Haifos valgyklos susprogdinimo. Sirija tvirtina, kad Sirijoje nėra jokių prieš Izraelį nukreiptų bazių. Protestus dėl šių aviacijos puolimų pareiškė ir daugiau arabų valstybių.

JAV prezidentas Bush pareiškė spaudos konferencijoje, kad jis pasakęs Izraelio premjerui nesivaržyti, jei ateina laikas gintis nuo teroristų. Jis pabrėžė, jog atsakomybė už smurto veiksmus krinta ant palestiniečių vadovybės pečių. Prezidentas, atsakydamas į reporterio klausimus, pasakė, kad jis pareiškęs tai ir Palestinos vadovybės ministrams. *LA Times* ir *Washington Post* laikraščiai paskelbė žinią apie Izraelio turimus branduolinius

Izraelio vyriausybė nei paneigia nei patvirtina žinias apie Izraelio atominę bombą, tačiau Izraelis yra paskelbęs, kad jis niekad nepradės šiame regione atominio konflikto ir kaimynai gali būti ramūs. Jau nuo 1969 metų, kai Izraelis tapo branduoline galybe, niekas nevertė jo pasirašyti antibranduolinės sutarties. Vienas JAV aukštas pareigūnas pareiškė, kad Amerika žiūri į Izraelio branduolinius ginklus panašiai, kaip žiūri į Prancūzijos ar Britanijos ginklus, kuriuos tik toleruoja. Nėra svarstyta skelbti kokias nors sankcijas. Izraelis yra pirkęs Vokietijoje tris povandeninius laivus, varomus dyzelinių motorų. Tie laivai gali plaukti po vandeniu kelis tūkstančius mylių ir išbūti jūroje visą mė-

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

**JONAS PAULIUS II -
ŠIMTMEČIO ŽMOGUS**

Spalio 16 dieną buvo 25 metai, kai kardinolas Karol Wojtyła buvo išrinktas Katalikų Bažnyčios popiežiumi. Tai pirmasis popiežius slavų kilmės, Lietuvos kaimynų lenkų sūnus. Jis per savo pontifikatą į altoriaus garbę iškėlė 476 įvairių tautų bei kraštų asmenis. Jonas Paulius II - Dievo Vietininkas žemėje, skelbdamas Evangeliją ir gindamas Žmogaus orumą, buvo išvykęs iš Vatikano 144 kartus ir keliavo 70,000 mylių apjuosdamas Žemę 29 kartus, prašydamas žmoniją atverti duris Kristui.

Prieš dešimtį metų rugsėjo 4-8 dienomis į Lietuvą atvykęs Šventasis Tėvas popiežius Jonas Paulius II pabučiavo Lietuvos žemę, iš kurios tik prieš keletą dienų buvo pasitraukę Rusijos kareiviai. Sunku žodžiais apsaityti tuomet buvusią dvasinę visų tikinčiųjų būseną, bet ir ateistai, sakoma, buvo apgaubti Garbingojo svečio nuoširdumu. Tos keturios paros - nuo rugsėjo 4 d. popietės iki rugsėjo 8 d. ryto - 1993 metais apgaubė Lietuvą dieviškąja Dvasia, įkvėpė vilties ir jėgų visiems Lietuvos žmonėms. Kai kas prisipažino klydęs, kiti atsivertė.

Verta prisiminti popiežiaus susitikimą su Lietuvos mokslo ir kultūros atstovais Šv. Jonų bažnyčioje: "Džiaugiuosi, kad galiu susitikti su jumis po šios garsios Alma Mater stogu, kuri jau daugelį metų yra plakanti jūsų miesto širdis savo įvairia intelektualine veikla besistengianti suvokti ypatingą šios tautų ir kultūrų kryžkelės pašaukimą. Man regis, derėtų pasakyti, jog čia pastaraisiais metais tarp šių sienų buvo girdėti Bažnyčiai ir jos mokslui kritiški, kupini įtarumo ir net atviro priešiško balsai. Dėl to mano šiandieninis pokalbis su jumis yra itin reikšmingas. Juk iš kovingojo ateizmo marksizmas sėmėsi įkvėpimo. Ateizmas užgavo ir patį žmogų, nes trypė jo orumo pagrindą ir tvirtą jungtį. Prie šios klaidos prisidėjo kitos: materialistinė istorijos samprata, kraštutinis konfliktinis požiūris į visuomenę, "mesijinis" vaidmuo, skirtas valstybėje šeiminkavusiai vienintelei partijai. Dėl viso to ši sistema, iš pradžių ketinusi išvaduoti žmogų, galų gale padarė jį vergu", - kalbėjo popiežius.

Kai dvasiniai žvelgiame į Joną Paulių II, pastebime labai svarbią jo savybę - begalinę tarnystę visiems žmonėms, tik jam ir tinka titulas *servus servorum Dei*. Šis popiežius spindi mums sektinu tarnystės Dievui pavyzdžiu ir šiuo atveju, jog kai kurie pasaulio vadovai ignoravo Šventojo Tėvo prašymą nekariauti Irake.

"Man labai miela prisiminti matytas vietas ir sutiktus žmones, ypač Vilniuje, apsilankius Aušros Vartų šventovėje ir Antakalnio kapinėse, taip pat Kaune. Iš naujo išgyvenu netoli Šiaulių Kryžių kalne, taip pat jūsų tautos Marijos šventovėje Šiluvoje patirtus jausmus", - rašė popiežius savo laiške Lietuvos kardinolui Audriui Bačkui. "Neseniai minėjote 750-ąsias karaliaus Mindaugo karūnavimo metines. Jis suvienijo jūsų šalį su Kristaus kryžiumi ir troško, kad valstybė, gyvenama pagal krikščioniškus principus, įsilietų į Europos žemyną. Tai reikalauja ir šiandien, kad Lietuva nepamirštų savo krikščioniškosios tapatybės ir savo turtingų tradicijų ir sugebėtų prisidėti prie viso žemyno lobyno".

Daugelis mano, kad popiežius Jonas Paulius II yra žmogus, XX amžiuje turėjęs didžiausią įtaką pasaulio likimui ir vertas vadinti pirmuoju pasaulio piliečiu. (*London Times*).

S. Tūbėnas

"DAMN IT, KALBĖK LIETUVIŠKAI!"

Beveik prieš pusšimtį metų, kai po karo Amerikon atvykusių Lietuvių Studentų Sąjunga žydėte žydėjo, buvo paplitę kortelės su šio rašinio pavadinimu panaudotu įrašu. Tai buvo mūsų, dar lietuviškose gimnazijose lietuvių kalbą srėbusių, gerai lietuviškai kalbančių pokštai. Vėliau, kaip žinome, padėtis keitėsi blogojo pusėn.

Žvelgiant į šiandieninę lietuvių spaudą Amerikoje ir Lietuvoje, ypač paplitę barbarizmai. Kai kurie skoliniai ar su lietuviškais galūnėmis naudojamos svetimybės žiauriai skamba. Tačiau jas naudoja net ir ta mūsų spauda, kuri savuose puslapiuose barbarizmus smerkia, kartais išsielvarato rankas laužo... Gi, pavarčius Lietuvoje leidžiamą Visuotinę lietuvių enciklopediją (jau išleisti trys tomai, viso - 2,400 psl., pažadėta 20 tomų), akis bado "bumas" (-staigus ekonomikos pakilimas, sensacijos), "bigbendas", "bikinis" (-maudymosi apranga, ne salelė), "brizas", "bukinistas" ir kiti panašūs žodžiai. Kai kurių jų nerasi nei pasaulinio garso angliškose Encyclopedia Americana ar Encyclopedia Britannica, nei mūsų šalyje, Bostone išleistoje Lietuvių enciklopedijoje.

Yra svetimybų ar net barbarizmų, kurie beveik neišvengiami dėl sparčiai besikeičiančios aplinkos ar technologijos. Štai, ko ne virtūvėn besiskverbianti kompiuterių technologija yra šitoj padėtyj. Tad, sukandę dantis, naudojame "bitus", "baitus", tačiau susigriebta ir labai talentingai sugalvota - prigijo interneto "svetainė" ar, siauresne prasme, "tinklapis" ir kt. Deja, beveik į dantis įsikąstas, Lietuvoje sutinkamas "emeilas" - elektroninis paštas (angliškai "email").

[domus ir sveikintinas net į JAV profesinę spaudą papuolęs reiškinys: Prancūzijos Kultūros ministerija uždraudė valdžios įstaigose, dokumentuose, spausdiniuose ir tinklapiuose naudoti "email". Vietoj jo yra "courrier electronique" arba sutrumpintai "courriel". Šiuo būdu stengiamasi apginti prancūzų kalbą nuo angliškiosios įtakos. Yra ir kitokių balsų: "Saugoti kalbos grynumą yra natūralu, tačiau 'email' jau taip įsisunkė pašamonėn, kad jame amerikozmo nebeįtame. Su paskutiniu teigimu nesutinku. Tai tinginio, sava kalba nesirūpinančio pasiteisinimas.

Kai kurie Lietuvos leidiniai vieton emeilio nepatingi rašyti "kompiuterinis paštas". Tai la-

bai teigiamas ženklas. Trumpesnis, vieno žodžio pavadinimas, aišku, atrodytų natūraliau. Aš pats dažnai apsieinu su "e-paštu" ir "e-laišku"... Tačiau būtų žavu pamatyti talentingai sukurta, lietuviškai skambanti žodį, panašiai, kaip galima džiaugtis labai skoningais, tai pačiai sričiai sukurtais - žvalgikliu" (angliškai explorer), "bendrautoju" (communicator) ir kt. Deja, vis dar vargstame su failais, serveriais, diskais ir t.t.

Ant barbarizmu kabliuko užsikabinęs, dėkingu sutapimu, nutariau pasiskaityti Visuotinės lietuvių enciklopedijos "B" raidės straipsnį apie barbarizmus. Barbarizmo apibrėžimui, pasirodo, skirta 17 eilučių. Čia sužinojau, kad žodis kilęs iš graikiškojo "barbarismos" - t.y., visiškai nekaltai skambančio "negraikiško posakio". Straipsnyje apie barbarizmą pati enciklopedija šitaip kalba: tai svetimybė, nenorminis skolinys, nepageidaujamas svetimybės žodis, "barbarizmų raštingi (mano pabraukta - AD) žmonės prievengia"... Esu nuomonės, kad šis receptas tikėtų ne tik mūsų periodikai, bet ir enciklopedijos barbarizmų redaktoriams, jei toks ar tokia išvis yra.

Antanas Dundzila

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

nesį. Laivo raketos, Amerikoj gamintos "Harpoon" modelio, gali būti vairuojamos ir pasiekia taikinius už šimtų mylių. Tos raketos turi paprastus užtaisus, tačiau Izraelio mokslininkai sugebėjo sumažinti raketų dydį ir dabar raketos gali gauti branduolinį užtaisą, nešti jį 80 mylių. Izraelis turi Viduržemio jūroje apie 150 mylių pakrantę. Jo povandeniniai laivai visada būna jūroje po vieną ir gali būti panaudoti bet kurio puolimo atveju. Reikalui esant Izraelio inžinieriai gali panaudoti ir branduolines raketų galvutes. Taikiniai gali būti kiti laivai jūroje arba sausumoje.

— Keliais sakiniiais —

• **Palestinos** vadovybėje iškilo vidaus nesantaika. Arafato paskirti aštuoni Palestinos ministrai nesurenka reikalingo mandato, nes ginčai vyksta, kas bus saugumo ar kariuomenės vadovybėje.

• **Prez. George W. Bush** lankėsi New Hampshire valstijoje, organizuodamas lėšas rinkimų kampanijai. Balsuotojų apžvalgos duomenys vizito dienomis parodė, kad jam pritaria 64 proc. valstijos balsuotojų, o jo lankymosi dieną už jį pasisakė 46 proc. Jis pas-

kė, kad jam tie procentai visai nerūpi. Jis dirbs iki dienos, kad žmonės patikės jam sunkius darbus, nelaukdami jokių pasikeitimų.

• **Popiežius Jonas Paulius** spalio 7 d. lankėsi istorinėje koplyčioje Pompėjoje, kurią sugriovė Vezuvijaus ugnikalnio išsiveržimas 79 m. po Kristaus gimimo.

• **Kinija** pakėlė į žemės orbitą astronautą, kurį šiai kelionei padėjo paruošti Rusija.

• **Buvęs Jungtinių Tautų** inspektorių vadovas Hans Blix pasakė, kad jo nenustebino, jog Irake nesugebėta rasti masinio naikinimo ginklų. Jo pažiūroms pritarė ir kitas inspektorių amerikietis David Kay. Jis pripažino, kad tokių ginklų gal ir buvo, nes Irako valdžia labai slėpė mašinomis kilnojamas laboratorijas.

• **Spalio 9 Bagdade** į vietinę policijos įstaigą įvažiavo sprogmenų pilnas sunkvežimis ir sprogo su vairuotoju viduje. Žuvo 10 žmonių, sužeista 45. Šijitų sekta sukėlė riaušes, nes amerikietis kareivis nušovė populiarių šijitų sekto vadą.

• **Nobelio** premijos komitetas paskyrė Taikos premiją Irano teisininkei Shirin Ebadi, 56 metų. Tai pirmoji Taikos premijos laureatė musulmonė. Ji

yra kovotoja už moters teises, už teisingumą ir taiką. Yra sėdėjusi Irano kalėjime, pati kovojusi už kalinių teises.

• **Naujasis Brazilijos** prezidentas, kairiųjų pažiūrų, apsilankė Kuboje. Prez. Lulada Silva pasirašė su Castro bendradarbiavimo ir prekybos sutartis.

• **Kalifornijoje** balsuotojai pašalino buvusį gubernatorių Gray Davis. Jo vietoje išrinktas aktorius imigrantas iš Austrijos Arnold Schwarzenegger, atvykęs Amerikon 1986 m.

• **Didžiosios** politinės partijos jau rengiasi pirminiams rinkimams į JAV prezidento vietą. Stipriausiu kandidatu laikomas buvęs NATO kariuomenės vadas Wesley Clark.

• **Rusijos** centrinis balsavimo komitetas paskelbė Čėčėnijos prezidento rinkimų rezultatus. Spalio 5 d. buvo išrinktas Rusijos iškeltas kandidatas Achmad Kadyrov. Balsavimus stebėjo Arabų Lygos, islamo konferencijos atstovai, kurie pripažino balsavimo švarumą ir teisingumą.

• **Vatikano** valstybės delegatas JT arkivyskupas Celestino Migliore ragino savo kalboje Jungtinėse Tautose paskelbti tarptautinį draudimą bandyti žmogaus klonavimą.

Pirmą kartą Lietuvos istorijoje Katalikų Bažnyčios Popiežius Jonas Paulius II, lydimas kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir kitų vyskupų, 1993 m. rugsėjo mėn. aplankė ir Kryžių kalną.

V. Gulevičiaus nuotr.

LIETUVOS NATO PROGRAMA ĮTEIKTA SAJUNGOS VADOVYBEI

Vilnius, spalio 17 d. (ELTA). Nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė prie NATO Gintė Damušytė NATO generalinio sekretoriaus padėjėjui politikos klausimais Guenther Alenburgei įteikė Vyriausybės patvirtintą Lietuvos pasirengimo narystei sa-

jungoje programą 2003-2004 metams.

Programoje numatomos Lietuvos pasirengimo narystei NATO gairės karinėje, saugumo, politikos ir ekonominėje srityse bei tolesni žingsniai įgyvendinant reikiamas reformas.

A. BRAZAUSKAS VYKSTA Į MASKVĄ

Vilnius. (ELTA). Spalio 20 d. Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas išvyko darbo vizito į Rusijos Federaciją. Vizito metu Lietuvos Vyriausybės vadovas susitiks su Rusijos Federacijos Ministru pirmininku Michailu Kasjanovu, Maskvos miestomeru Jurijumi Lužkovu, Federacijos Tarybos pirmininku Sergejumi Mironovu.

“Susitikimų metu bus kalbama aktualiais Lietuvai klausimais - projekto 2K perspektyvos, naftos telkinio D-6 eksploatavimo saugumas bei aptarti kiti su aplinkosauga susiję klausimai, ekonominių ryšių plėtrai svarbių sutarčių ratifikavimas Rusijos Dūmoje, dvišalių ekonominių santykių plėtros perspektyvos”, - informuoja Vyriausybės spaudos tarnyba.

A. Brazauskas Maskvoje susitiks su Rusijos pramonės ir prekybos rūmų pirmininku Jevgenijumi Primakovu, Rusijos pramonininkų ir verslininkų sąjungos pirmininku Arkadijumi Volskiu bei Rusijoje investavusiais Lietuvos verslininkais. Drauge su premjeru į Maskvą vyks susisiekimo ministras Zigmantas Balčytis, ūkio ministras Petras Čėsna, Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Darius Jurgelevičius, kiti pareigūnai.

PRAŠOMA ATSISKAITYTI UŽ SEIMO VIEŠBUTĮ

Vilnius, spalio 16 d. (ELTA). Seimo Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcijos valdyba įpareigojo savo frakcijos narius, gyvenančius Seimo viešbutyje ir privalančius mokėti už gyvenimą jame, atsiskaityti už viešbutį, jei jie iki šiol nėra to padarę.

Seimo vicepirmininko socialliberalo Artūro Skardžiaus duomenimis, Seimo viešbutyje gyvena 4 Naujosios sąjungos frakcijos nariai - Dangutė Mikutienė, Valerijus Tretjakovas, Kęstutis Kuzmickas ir Viktoras Uspaskichas.

A. Skardžius sako manąs, kad jie atsiskaitymo problemų

už gyvenimą Seimo viešbutyje neturi. Tačiau, nepaisant to, kilus triukšmui socialliberalai paragino savuosius tvarkingai mokėti už viešbučio paslaugas.

Kaip žinoma, už gyvenimą Seimo viešbutyje turi mokėti tie Seimo nariai, kurie turi gyvenamąjį plotą Vilniaus mieste arba 25 kilometrų spinduliu nuo jo.

Seimo kanceliarijai yra pavesta pasidomėti Seimo viešbutyje gyvenančiais Seimo nariais, nes yra įtarimų, kad kai kurie gali būti pažeidę įstatymą. Pažeidėjų pavardės, kaip sužinojo ELTA Seimo kanceliarijoje, bus pateiktos po 10 dienų.

Klaipėda, spalio 17 d. (ELTA). Uostamiestyje prasidėjo VII generalinė Baltijos miestų sąjungos konferencija “Baltijos jūros banga - verslo plėtra naujojoje Europoje”. Jos metu Klaipėdai oficialiai įteiktas Europos prizas.

Spalio 17 dieną už tarptautinę veiklą ir Europos vienybės idėjų propagavimą Klaipėdos miestas oficialiai apdovanotas Europos Tarybos “Europos prizų 2003”. Tai pats aukščiausias apdovanojimas, kasmet suteikiamas vienam miestui iš 45 Europos Tarybos valstybių. Klaipėda yra pirmasis ir kol kas vienintelis miestas Baltijos šalyse, apdovanotas šiuo išskirtiniu prizu. Anksčiau, 1999 metais, už sėkmingą bendradarbiavimą su užsienio partne-

Ambasadore G. Altenburg trumpai pristatė sritis, kurioms Lietuva ketina skirti daugiausia dėmesio.

Tai jau penktoji šalies pasirengimo narystei sąjungoje programa, kuria Lietuva vadovausis dalyvaudama NATO Narystės veiksmų plano metiniame cikle. Sąjungos pareigūnai pasirengimo narystei organizacijoje programą aptars spalio 30 d. NATO Vyriausiojo politinio komiteto posėdyje.

KLAIPĖDA TAPO LAIKINĄJA BALTIJOS ŠALIŲ SOSTINE

riais Klaipėda gavo Europos Garbės vėliavą, o 2001 metais - ir Europos Garbės ženklą. “Europos prizą” lydi ir piniginis apdovanojimas, jis prie Savivaldybės pastato buvo perduotas Klaipėdos moksleiviams.

“Europos prizą” uostamiestio merui įteikusi Europos Tarybos narė Johanna Schicker pažymėjo, jog vien šis faktas bei tai, kad Klaipėdoje vyksta Baltijos miestų sąjungos konferencija, įrodo, kokia europietiška yra Lietuva. Anot jos, Klaipėda turi ne tik daug miestų partnerių, bet ir intensyviai plėtoja santykius su jais. Europos Tarybos prizą Klaipėdai mes skyrėme tam kad parodytume, kokia ji yra svarbi Baltijos šalyse ir kokios svarbios Baltijos šalys Europai, sakė Johanna Schicker.

Uostamiestio meras Rimantas Taraškevičius neslėpė, jog labai didžiuojasi Klaipėdai skirtu “Europos prizą” ir pažymėjo, kad pagrindinis klaipėdiečių siekis yra garsinti vienintelio Lietuvos uostamiestio vardą Europoje ir visame pasaulyje. Jis sakė norįs palinkėti, kad Europos Taryba įsteigtų dar didesnę prizą, o Klaipėda pasistengtų jį iškovoti.

“Europos prizo” įteikimas sutapo su tris dienas Klaipėdoje vyksiančia VII generaline Baltijos miestų sąjungos (BMS) konferencija “Baltijos jūros banga - verslo plėtra naujojoje Europoje”. BMS jungia per 100 miestų iš 10 valstybių. Konferencijoje dalyvauja atstovai ir iš kitų giminingų pasaulio miestų asociacijų: Arco Latino, Juodosios jūros regiono miestų sąjungos, Afrikos Viktorijos ežero savivaldybių asociacijos, su kuria BMS yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį. Pranešimuose ir diskusijose dalijamasi idėjomis, ieškoma sprendimų, kaip miestų savivalda gali efektyviai išnaudoti po ES plėtros atsiversiančias naujas galimybes ir prisidėti prie viso Baltijos regiono ekonominės plėtros.

Konferencijos atidarymo ir prizo įteikimo ceremonijoje dalyvavęs Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas sakė, jog šie du išskirtiniai įvykiai - didelė garbė ne tik Klaipėdai, bet ir visai Lietuvai. Anot jo, Klaipėda šį savaitgalį tapo laikinąja Baltijos jūros šalių sostine.

Prezidento manymu, viena

svarbiausių šiandienos užduočių yra kurti Europos Sąjungos pilietinę visuomenę. R. Pakso įsitikinimu, šio tikslo pasiekti galima plėtojant regioninę bei vietinę savivaldą.

“Miestų valdžios yra arčiausiai žmonių problemų ir nuolat su jomis susiduria, todėl geriausiai žino, kaip jas spręsti. Būtent bendravimas tarp miestų ir miestų vadovų geriausiai atspindi šiandienos situaciją ir gali padėti išspręsti žmonių problemas pradedant kultūra ir baigiant ekonomika”, sakė Prezidentas.

Pažymėjęs, kad Baltijos regiono šalys yra skirtingos savo politine orientacija, Prezidentas sakė, kad šias valstybes vienija bendras siekis - tapti pastoviausiu, sėkmingiausiu ir sparčiausiai besiplėtojančiu Europos regionu. Atkreipęs dėmesį, kad Lietuvai, Latvijai, Estijai ir Lenkijai tapus ES narėmis, Baltijos jūra taps “Sąjungos vidaus jūra”, šalies vadovas išreiškė nuomonę, jog būtina jau dabar kalbėti apie vieningos regiono ekonominės erdvės sukūrimą.

Kreipdamasis į konferencijos rengėjus ir dalyvius Lietuvos vadovas teigė, jog euroatlantinė plėtra sąlygos ir naujų iššūkių atsiradimą. Terorizmas, tarptautinis nusikalstamumas, nelegali migracija, kontrabanda, korupcija, prekyba žmonėmis ir narkotinėmis medžiagomis, masinio naikimo ginklo platinimas, aplinkos tarša - tai yra tie pavojai, kuriuos regiono šalys gali įveikti tik bendromis pastangomis.

Didelį dėmesį Prezidentas skyrė strateginių infrastruktūrinių projektų įgyvendinimo svarbai. “Manau, kad negalime kalbėti apie Baltijos jūros regiono vientisumą, kol visų jo dalių neįjungia moderni energetikos ir transporto infrastruktūra”, - sakė R. Paksas.

Vėliau Prezidentas R. Paksas dar lankėsi Klaipėdos jūrų uoste, susitiko su krovinių kompanijų “Klasco” ir “Bega” vadovybe bei darbuotojais, apžiūrėjo uostą. Valstybės vadovas taip pat lankėsi Kintuose, kur apžiūrėjo UAB “Minijos nafta” telkinį “Kiškiai - I” ir su vietos bendruomenės atstovais kalbėjosi apie galimą naftos telkinio eksploatavimą šiame regione. Šiais klausimais valstybės vadovas taip pat kalbėjo su UAB “Minijos nafta” vadovybe Gargžduose.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Inž. Domas Adomaitis atsako į svečių sveikinimus savo 94-ojo gimtadienio šventėje. Stovi žurnaliste Audronė Škiudaitė, o prie stalo sėdi Elvyra ir inž. Pilypas Naručiai. M. Stankūnienės nuotr.

DAR VIENA NAUJA PARTIJA

Vilnius, spalio 17 d. (ELTA). Lietuvos politikai kol kas santūriai vertina Seimo nario Viktoro Uspaskicho kuriamą naują Darbo partiją.

Jos steigiamojo suvažiavimo išvakarėse opozicinės Tėvynės sąjungos pirmininkas Seimo narys Andrius Kubilius įvertino tai kaip iniciatyvą perimti rinkėjus, kurie nusivylė pavargusiais socialdemokratais ir jų vadu Algirdu Brazausku.

Jo nuomone, V. Uspaski-

cho iniciatyva kurti savo partiją yra noras tokiu būdu bandyti toliau dalyvauti politikoje, siekiant vieno tikslo - "aktyviai dalyvauti skirstant ateinančius didelius ES pinigus sau naudinga linkme". "Manau, kad paprasti Lietuvos žmonės neturėtų apsigauti pavadinimu Darbo partija, nes tokius nemokus turtus turintis vadovas vargu ar gali suprasti paprastų žmonių problemas", - sakė Eltai A. Kubilius.

Liberalų ir centro sąjungos

pirmininko pirmasis pavaduotojas Seimo narys Kęstutis Glaveckas sakė manęs, kad socialdemokratų ir socialliberalų flange atsiranda naujas, perspektyvus ir stiprus konkurentas, galintis smarkiai pakeisti kairės pusės politinį žemėlapi. Jis nemano, kad naujoji partija galėtų prisivilioti centro ir dešinės elektoratą.

Tokių pavojų Naujosios sąjungos ir socialdemokratų elektoratui mato Liberalų demokratų partijos pirmininko pirmasis pavaduotojas parlamentarai Henrikas Žukauskas.

Pasak jo, Lietuva yra demokratinė šalis, ir todėl nestebina dar vienos partijos atsiradimas. "Gyvenimas parodys, ar ji išlaikys egzaminą", - sakė H. Žukauskas.

Seimo vicepirmininkas socialliberalas Artūras Skardžius *Eltai* sakė galįs atsakingai pareikšti, kad V. Uspaskicho partija nėra Naujosios sąjungos palydovinė partija. "Mums patiems kelia nuostabą, kaip darbdavių pagrindu įkurta partija galės suderinti savo interesus su politika?", - pažymėjo A. Skardžius. Jis priminė, kad V.

Uspaskichas, rengdamas referendumą dėl Seimo rinkimų sistemos pakeitimo, "pakėlė kardą prieš kitas partijas".

"Šiandien jis pats kuria partiją pamatęs, kad tik partijos gali įgyvendinti savo programas, gali turėti savo ideologiją, o be šito nėra vietos šalies politiniame gyvenime", - sakė A. Skardžius.

Santūriai naujos partijos atsiradimą įvertino Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas socialdemokratas Česlovas Juršėnas. "Mes tą faktą vertiname ramiai", - sakė jis.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XXIV

Pripažindami, kad SSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1988 08 03 įsakas dėl mitingų ir demonstracijų yra antidemokratiškas ir prieštarauja ne tik tarptautinės teisės normoms, bet netgi SSRS Konstitucijai, mes reikalaujame jį kuo greičiau anuliuoti; nelaikome, kad būtina jo laikytis. Vertiname jį kaip prievartinį mūsų tautų teisių reikšti kolektyvią nuomonę užgniauzimą ir kartu laikome nusikaltimu žmonijai.

Mes kovojame prieš ideologinių dogmatikų pastangas skaldyti mūsų tautas pagal ideologinius, teritorinius ir panašius principus. [...] Mes vienybės prieš mūsų judėjimų skaldymą ir prieš susidorojimą su kiekvienu atskirai. Tik visų pavergtų tautų bendru frontu galėsime pasiekti savo tikslus. Raginame visų SSRS tautų nacionalinių demokratiškosios judėjimų dalyvius jungtis su mumis, vienyti. [...]

Už mūsų ir jūsų laisvę!"

Tautinio demokratinio sąjūdžio atstovų pasitarimo Rygoje dalyviai paskelbė, kad

Lietuva, Latvija, Estija buvo prievarta prijungtos prie SSRS ir todėl šias respublikas reikia laikyti okupuotomis, jose okupacinė valdžia yra tik prisidengusi tariamai rinkiminėmis valstybės valdymo formomis.

Lietuvoje Laisvės lyga dar rugsėjo 17 d. buvo paskelbusi apie rugsėjo 28 d. įvyksiantį mitingą Vilniuje, Gedimino aikštėje, ir nusiuntusi apie tai "Pranešimą Vilniaus miesto DŽDT vykdomajam komitetui", kuriame rašė, kad rugsėjo 28 d., 18 val., žmonės kviečiami susirinkti Gedimino aikštėje dalyvauti minint vadinamosios SSRS ir Vokietijos draugystės ir sienų sutarties pasirašymo 49-ąsias metines. LKP CK, saugume ir prokuratūroje svarstyta, ką daryti. Daugelis to metų valdžios vyrų pritarė minčiai, kad reikia jėga išvaikyti susirinkusiuosius. Į Maskvą pasiūsta nemažai telegramų su užklausa, ką daryti. Tarp tokių buvo ir ši, pasirašyta respublikinės prokuratūros prokuroro I.Šaškovo: jis ją išsiuntė į Kremlį SSKP CK sekretoriui

V.Čebrikovui, atsakingam už KGB veiklą, rugsėjo 28 d., 10 val. ryto. Telegramoje prokuroras I.Šaškovas rašo: "Vilniaus centre, Gedimino aikštėje, buržuaziniai nacionalistai ekstremistai surengė antipartinių, antitarybinių plakatų, karikatūrų parodą, organizuoja tariamą badavimą, nesankcionuotus susirinkimus, antitarybinius mitingus. Bet niekas nesima priemonių, kad visam tam būtų užkirstas kelias. Didžiojo Tėvynės karo ir darbo veteranų vardu prašome neatidėliojant užkirsti visam tam kelią."

I. Šaškovas ir jo bendrai, nesulaukdami atsakymo, poros valandų vėl siunčia panašią telegramą į Kremlį, bet šį kartą jau adresuotą SSKP CK bendrajam skyriui, kad "buržuaziniai nacionalistai ekstremistai" jau renkasi Gedimino aikštėje ir "niekas nesima priemonių juos sutramdyti". Šį kartą nurodo savo adresą, kur siūsti atsakymą: Vilnius, Žirmūnų g. 129-13.

Nepasisėkė rasti dokumentų, kada tuometiniai LKP CK vadai, vidaus reikalų ministras

Molotovo-Ribentropo pakto 50-ųjų metinių minėjimas prie Katedros. Vilnius, 1989.08.22.

gavo nurodymą "padaryti tvarką". Tačiau į Gedimino aikštę specialūs kariuomenės daliniai buvo sutraukti dar gerokai prieš mitingo pradžią: aikštę apsupo kareiviai, apsivilkę neperšaukamomis liemenėmis, prisidengę skydais, čia pat buvo šarvuočiai, gaisrinės mašinos, grotuotais langais milicijos mašinos. Bet nepaisant viso to 18 val. į aikštę jau buvo susirinkę per 10 tūkst. žmonių.

Tačiau mitingas truko neilgai. Susirinkusiuosius ėmė vai-

kyti milicininkai, kareiviai. Kitą dieną **respublikos prokuratūrą užplūdo nukentėjusieji išteikti pareiškimų. Štai keletas jų:** "Š.m. rugsėjo 28 d. [...] baudėjai su bananais puolė beginklius žmones. [...] Puolė vandalai, stvėrė žmones, mušė bananais per nugaras, galvas, kur pakliuvo. [...] Kažkuris iš LLL atstovų dar spėjo šūktelėti: "Sėdėkime ramiai, saugokime trispalvę!", kol ir ant jų užgriuvo smogikų lavina. [...]"

(Bus daugiau)

ŽURNALO "PASAULIO LIETUVIS" LEIDYBA PUNSKĖ

"Pasaulio lietuvio" žurnalas, kurį 40 metų Jungtinėse Amerikos Valstijose, Čikagoje, leido Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba, iškeltas į lietuviškiausią Lenkijos miestą Punska. Pirmasis ten leidžiamas žurnalo numeris turėtų pasirodyti šių metų lapkričio mėnesį.

Šį žingsnį PLB vadovai žengė, kai "Pasaulio lietuvio" redaktorės pareigų atsisakė trejus metus jas ėjusi čikagietė Regina Kučienė, ne tik redagavusi leidinį, bet ir pati rinkusi tekstus, skaičiusi korektūras. Per keturis dešimtmečius buvo išleisti 407 "Pasaulio lietuvio" numeriai, paskutinis išėjo Čikagoje šią vasarą. Redakcijos talkininkai ir darbuotojai už savo darbą negaudavę atlyginimo, todėl per porą metų buvę sutaupyta daugiau nei kelios dešimtys tūkstančių dolerių ir pajėgta išleisti po 10 žurnalo numerių per metus.

Naujoji PLB taryba, kuriai dabar pirmininkauja Lietuvoje gyvenantis Gabrieliūs Žemkalis, svarstė galimybes šio žurnalo leidimą tęsti Čikagoje arba jį perkelti į Lietuvą arba Lenkiją. Daugelis valdybos narių pritarė leidybai Punske.

Naująja "Pasaulio lietuvio" redaktore pakviesta dirbti žurnalistė Živilė Makauskienė, o žurnalas bus spausdinamas Lenkijos lietuvių laikraščio "Aušra" spaustuveje.

Eltos inf.

Šv. Jurgio parapijos gegužinėje Clevelande rugsėjo 7 dieną šnekučiavosi kun. Paschal Petcavage, O.S.B., ir tarybos narys Peter Rekstis.
E.Klimo nuotr.

■ **Almos fondas**, kuris veikia Čikagoje, telkia lėšas Lietuvos vaikams. Pinigai yra persiunčiami į Lietuvą Almai Adamkienei ir jos vadovaujami to fondo atstovai lanko mokyklas ir tas vietas, kuriose yra vaikų, nelankančių mokyklas. Almos fondas jau 5 metus globoja 35 mokyklas, kiekvienai mokyklai padovanoja po žemėlapi, o neturtingųjų šeimų moksleiviams mokymosi priemonių, kuprinių, drabužių, kurie dėl įvairių priežasčių - šeimos asocialumo, skurdo ir įvairių tėvų krizių - nelanko mokyklų. "Šiais metais norime dar labiau priartėti prie vaiko ir perprasti jo problemas, motyvus, trukdančius lankyti mokyklas. Visi kartu turime padėti vaikui rasti kelią į mokyklą", - aiškina Alma Adamkienė. Ji prašė pranešti apie mokyklą nelankančius ar pamokų metu ne mokykloje esančius vaikus, kuriais vėliau pasirūpinti galėtų pedagogai ir atsakingos savivaldybių tarnybos. Skelbiama, kad Lietuvoje mokyklos nelanko beveik 6,000 vaikų.

KREIPIMASIS DĖL DIRVOS LOTERIJOS

Atsišaukimai į mūsų prašymą užpildyti loterijos bilietėlius labai nuoširdūs ir dėkojame Jums visiems, kurie atsiliepė. Deja, esame nusivylę, kad dauguma DIRVOS skaitytojų dar vis nereagavo į mūsų kreipimąsi. Pridėtame laiškelyje buvo pažymėta, kad loterijos traukimas įvyks lapkričio pirmą dieną. Malonėkite iš naujo peržiūrėti mūsų prašymą, užpildykite bilietų šakneles ir kartu su čekiu gražinkite anksčiau pridėtame voke. Ne vien turėsite gerą progą išbandyti laimę, bet Jūsų parama nulems DIRVOS tolimesnį išlikimą. Laimėjimų vertė 1,000 dol.

Iš anksto dėkingi, *Vilties draugija - Dirvos leidėjai*

Lietuvių dienose Clevelande puikiu koncertu visus pradžiugino Lietuvių Meno Ansamblis "Dainava".
Dr. Lino Vaitkaus nuotr.

DAYTONA BEACH, FL

ŠAUNUS SUKAKTUVINIS GIMTADIENIS

Rugsėjo m. 27 d. Juozas Baltrušaitis Daytona Beach lietuvius sukvietė į šaunią puotą drauge su juo atšvęsti sukaktuvinį jo gimtadienį. Jis yra gimęs 1923 m. rugsėjo 29 d. Suvalkijos žinomame Šakių mieste. Baigęs Šakių gimnaziją, jis išvažiavo į Kauną ir Vytauto Didžiojo Universitete pradėjo studijuoti technikos mokslus. Tačiau karo audros jį, kaip ir daugelį mūsų, išbloškė iš tėvynės ir jis tuos technikos mokslus turėjo tęsti Darmštato technologijos institute. O juos užbaigė ir inžinieriaus diplomą gavo Amerikoje.

Užbaigęs mokslus, jis pradėjo dirbti ir iki pensijos amžiaus dirbo "Sargent Lundy" įmonėje kuri projektavo elektros stotis. Šioje įmonėje jis ėjo atsakingas pareigas ir buvo labai gerai vertinamas. Įmonė tarnybiniais reikalais dažnai jį siųsdavo į Kiniją ir Vokietiją; jam yra tekę lankytis Japonijoje ir kitose pasaulio šalyse.

Sulaukęs pensininko amžiaus, jis nuolatiniam gyvenimui pasirinko Daytona Beach.

Prie pat "gražiausio pasaulio lyje", kaip sako turizmo vadovėliai, paplūdimio įsigijo gražų namą, puikiai jį sutvarkė ir patogiai įsikūrė.

Šiame mieste jis rado, kad ir ne taip gausų, bet kūrybingą ir gerai organizuotą lietuvių telkinį. Šio telkinio lietuviai yra sukūrę lyg ir vieną lietuvišką šeimą. Į šią šeimą ir į jos visuomeninę bei kultūrinę veiklą, ilgai nedelsdamas, visa savo turininga asmenybe įsijungė ir Baltrušaitis.

Jis iš karto pasidarė veiklus ir kūrybingas mūsų lietuviško telkinio veikėjas. Įsijungė į mūsų organizacijas. Ne tik dalyvauja visuose parengimuose, bet visada padeda ir juos organizuoti. Ypatingai yra gyvai įsijungęs į vietinį muziko Antano Skridulio vadovaujamą "Sietyno" chorą. Jis nepraleidžia nei vienos choro repetitijos ir savo visada gera nuotaika palaiko ir visų dainininkų norą dainuoti.

Sukaktuvinė (80 m.) gimtadienio puota įvyko puikioje

Hilton Ocean salėje. Susirinko labai gražus ir gausus Baltrušaičio draugų būrys. Iš karto vyravo labai gera ir drauge linksma nuotaika. Besivaišinant kokteiliais, visi buvo tiesiog sužavėti, kai į salę įėjo lyg koks legendinis baltaplaukis kunigaikštis pats Juozas Baltrušaitis. Ypatingai buvo malonu stebėti, kad jį atlydėjo dvi dukros ir du žentai, sūnus ir marti ir dar keturi vaikaičiai, kurių vienas buvo vos 7 mėnesių amžiaus. Susirinkusieji svečiai juos visus pasitiko audringais plojimais ir "valio, valio". Jie visi užėmė vietas prie gražiai papuošto garbės stalo.

Besivaišinant skaniais patiekalais ir ragaujant skanų vyną bei šampaną, teko išklausti kelias sveikinimo kalbas. Lietuvių klubas paruošė puikų sveikinimo adresą, kurį pasirašė visi puotoje dalyvaujantieji. Šį adresą sukaktuvininkui išteikė Aniceta Mažeikienė.

Ir pabaigai labai jaudinančią kalbą pasakė pats sukaktuvininkas. Jis pristatė susirinkusiems savo šeimos narius ir širdingai padėkojo visiems svečiams už dalyvavimą ir tokius širdingus sveikinimo žodžius. Visą šią puotos programą sumaniai ir skoningai tvarkė Antanas Dundzila.

Visi labai nenoriai skirstėsi iš salės. Kiekvienas paspaudė ranką sukaktuvininkui. Džiaugėsi, kad jis dar tokioje geroje sveikatoje ir kupinas kūrybinės energijos švenčia tokią reikšmingą savo asmeninio gyvenimo šventę. Visi linkėjo jam dar daug sveikų ir kūrybingų metų.

Atrodė, jog ir pats Juozas buvo laimingas, kad turėjo progą praleisti šį vakarą tokioje jaukioje ir draugiškai nusiteikusioje aplinkoje ir apsuptas savo šeimos narių.

Jonas Daugėla

Monicos Čepulytės šuolis į tolį Jaunučių lengvosios atletikos varžybose Clevelande.
R.Čepulio nuotr.

Maironio (1862 - 1932) biusto detalė su prieš daug metų padarytu nuostoliu nežinomų vandalų, kuris yra Lietuvių kultūriniame darželyje Cleveland, Oh.

R. Čepulio nuotr.

ŠVIETIMO PREMIJA

JAV LB Švietimo taryba skiria "Švietimo premiją" mokytojui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių bei knygų leidime ir ilgus metus dirbo arba tebedirba mokytojo/vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose. Pasiūlymus siųsti iki š.m. gruodžio 31 d. Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, pirm. Dalilė Polikaitienė, 1501 Valecroft Ave., Westlake Village, CA 91361. Siūlymus siųsti Švietimo tarybos adresu.

Švietimo premija 2001 metais buvo įteikta mokytojui Jonui Kavaliūnui; 2002 m. - direktoriui Julijai Širkai.

JAV LB Švietimo taryba

Toronto lietuviai prie užšalusio Lake Louise ežero. Iš k. Kanados LB pirmininkė Rūta Žilinskienė su dainininkais Lilija Turutaitė ir Vytautu Mašalu.

CHICAGO, IL

LIETUVIŲ FONDO POKYLIS

Lietuvių Fondo tradicinis pokylis bus **lapkričio 9 d.**, šeštadienį, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Gros brolių Švabų orkestras. Pokylio metu bus įteikta laimėjusiam skirta Lietuvių Fondo Mokslinės medicinos Dr. Antano Razmos vardo premija. Stalus kviečiame užsisakyti skambinant į LF raštinę tel. 630-257-1616.

St. Džiugas

• **Lituanistikos** tyrimo ir studijų centras spalio 5 d. surengė Nelės ir Arvydo Paltinų koncertą. Jau bene 20 metų praėjo nuo pirmojo Paltinų koncerto Čikagoje, tad šis pasirodymas buvo savotiškas jubiliejus. Ištikimi jų gerbėjai galėjo ne tik pasiklausyti naujų skambių melodijų, bet ir įsigyti pačių naujausių kasečių ir kompaktinių diskų. Po koncerto klausytojai galėjo pabendrauti su N. ir A. Paltiniais Jaunimo centro kavinėje. *LTSC inf.*

NEW YORK, NY

• **Šių metų** spalio 25 d. eisina 10 metų nuo visuomenininko, Lietuvių Bendruomenės valdybos nario, Tautinės Sąjungos pirmininko **Apolinaro Vebeliūno** mirties.

• **Spalio 12 d.** mūsų visuomenės nario pulkininko Sauliaus Janušo ir žmonos Gražinos sūnus advokatas Jonas Janušas susituokė su Joy Fesderlein. Vestuvės buvo Sea Cliff Yacht Club, kuriam priklauso Saulius. Vestuvėse dalyvavo apie 120 žmonių. Jo-

CLEVELAND, OH

AR MES ĮPIRKTUME RAŠOMĄJĮ STALĄ?

Ar mes įpirktume rašomąjį stalą sudegintos mokyklos Mokytojui, o gal dar ir vaikiškų knygų mokyklos knygynėliui?

Lietuvos užkampyje, vos 7 kilometrai nuo Gudijos sienos yra Zalavo kaimas. Jame gyvena 23 vaikai, kurie mokosi lietuviškoje mokykloje. Ateidami mokyklon, jie nemoka lietuviškai, bet nori išmolti. Su jais labai nuoširdžiai ir sėkmingai dirba iš Šiaulių atsikėlęs Mokytojas, kuris ne tik tuos vaikus išmoko lietuviškai skaityti ir rašyti, bet ir jų tėvus pasisodinti darželius priešais savo langus.

Yra toje apylinkėje žmonių, kuriems tokie darbai nepatinka. Vos prasidėjus šioms metams, trejus metus kurta, sulopyta, šviežiai išdažyta ir su meile nulakuota medinė mokykla vieną naktį iki pamatų supleškėjo. Ne tik namas, bet ir visas vidaus inventorius. Ir du tūkstančiai Mokytojo su-

rinktų ir atsivežtų knygų. Ir jo rašomasis stalas.

Mokytojas nepabūgo ir rąkų nenuleido. Surinko tėvų parašus po prašymu atstatyti mokyklą, su juo važinėjo į Vilnių, į Seimą ir ministeriją, surado pritarimą, parūpino leidimus, lėšas, pats visą vasarą su darbininkais dirbo, jų iš akių neišleisdamas, nuo išgrobstymų dieną naktį saugodamas, ir mokykla tapo atstatyta ir iškilmingai atidaryta naujiems mokslo metams, samdytam dūdų orkestrui grojant Lietuvos Respublikos himną ir plazdant naujutėlei tik ką pašventintai vėliavai. Prie jos garbės sargyboje stovėjo Mokytojo motinos pasiūtu tautiniu kostiumu pasipuošusi ketvirtokė. Zalaviečiai iš arti gyvo orkestro nebuvo matę, nei girdėję ir pirmą kartą tokią šventę šventė.

"O mokykla tikrai gražiai pastatyta ir vidaus apdaila nuostabiai įrengta. Šiltas vanduo, valgykla, virtuvė, didelės klasės, salė, tualetai - visi malonumai

viduje, po stogu. ...mokiniai tiesiog eina ratu ir glosto kiekvieną kampelį - juk jie namuose viso šito neturi... Visą mėnesį mokinius mokau, kaip atsukti kranus, kaip naudotis kriauklėmis, tualetu. Atvežiau iš Šiaulių kambarinių ir lauko gėlių. Visa tai supirko mano Tėvukai. Gavome dovanų iš rajono mero šilkinę gražią trispalvę vėliavą. Ji dabar kiekvieną dieną plazda prie mokyklos pastato" - rašo Mokytojas, atsiumtęs naujosios mūrinės ir čerpėmis dengtos mokyklėlės nuotrauką.

Bet rašomojo stalo jam vis dar labai reikia šalia daugelio kitų kasdinių reikmenų. Gal mes galėtume sumesti po dolerį kitą, kad jam iš savos algelės ar tėvų pensijos jo pirktis nereiktų? Gal net lietuviškoms vaikų knygoms pirkti atliktų?

Norintieji prisidėti prašomi kreiptis į Oną Šilėnienę tel. 216-531-8207 arba sekmadieniais po mišių Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Ona Šilėnienė

FOTO MENININKO ALGIMANTO KEZIO

nuotraukų PARODA

"LIETUVA - Architektūriniai fragmentai"

Šeštadienį, lapkričio 1, 6:00 v.v. - 9:00 v.v.
Sekmdienį, lapkričio 2, 11:00 v.r. - 2:00 v.p.p.

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos auditorijoje

Rengia Korp! Giedra

ir

maloniai kviečia visus atsilankyti.

nas Janušas gana daug dirba su naujai atvykusiais lietuviiais, jiems bando padėti su vizom, su kitais dokumentais.

• **Pirmą kartą** Rytų pakrantėje vyko gyvo garso, kai grojama ir dainuojama gyvai, legendinės "RONDO" grupės koncertai. Juos organizavo "Show time" kompanija, padedant Žilvinui Bubliui ir Laurynui Misevičiui. Pirmasis koncertas įvyko spalio 4 dieną Hartford, Connecticut. Į koncertą susirinko daugiau kaip šimtas žmonių ir aistringai palaikė atlikėjus. Koncertas

užsitęsė iki vidurnakčio. Kitą dieną koncertas vyko Kearny, N.J. Žmonės pradėjo rinktis jau gerokai prieš koncertą, bet nuobodžiauti jiems neteko, nes galima buvo pasigardžiuoti lietuvišku sūriu, žuvimi ir gurkšnoti lietuvišką alutį. Koncertas prasidėjo šeštą valandą ir užsitęsė iki devynių, nes publika vis skandavo "Pakartot, pakartot..." Susirinkusieji liko labai patenkinti koncertu o atlikėjai negailėjo autografo.

Dr. Giedrė Kumpikas

LIETUVA IR PASAULIS

VILNIAUS MIESTO GARBĖS PILIEČIO VARDAS SUTEIKTAS JAV POLITOLOGUI

Vilnius, spalio 15 d. (ELTA). Vilniaus miesto garbės piliečio vardas suteiktas žymiam JAV politologui, akademikui ir filantropui **Zbignevui Bžezinskiui**. Tokį sprendimą priėmė Vilniaus miesto taryba.

Z. Bžezinskis 1977-1981 metais buvo JAV prezidento patarėjas nacionalinio saugumo klausimais. Dabar jis vadovauja vienai pagrindinių JAV nevyriausybinių organizacijų - Strateginių ir tarptautinių mokslų centrui. Centras užsiima politinėmis studijomis ir analize.

Nuo pat nepriklausomybės atkūrimo Z. Bžezinskis tapo Lietuvos advokatu JAV ir kitų pasaulio šalių politiniuose bei akademiiniuose sluoksniuose. Jis yra aktyvus Lietuvos narystės NATO rėmėjas, pradėjęs kalbėti apie Lietuvos priėmimą į sąjungą dar iki NATO viršūnių susitikimo Madride 1997 m. Politologo parama Lietuvos siekiui tapti visaverte Euroatlantinės bendrijos nare padėjo siekti šio tikslo bei kurti Lietuvos, kaip perspektyvios ir pažangios valstybės, įvaizdį Vakarų Europoje ir JAV.

Už akademinę veiklą ir paramą Lietuvai Z. Bžezinskis yra apdovanotas Gedimino vardo 1-ojo laipsnio ordinu, jam suteiktas Vilniaus universiteto garbės daktaro vardas.

Už ypatingus nuopelnus Lietuvai ir jos sostinei Vilniaus miesto garbės piliečio vardas sostinėje suteikiamas nuo 1996 metų. Vilniaus miesto garbės piliečiui įteikiamas medalis ir liudijimas, kuris įregistruojamas Vilniaus miesto garbės piliečių knygoje. Miesto garbės piliečiu gali tapti ir Lietuvos, ir užsienio valstybių piliečiai. Teikti kandidatus garbės piliečio vardui gauti turi teisę visi miesto Tarybos komitetai, visuomeninės organizacijos, gyventojai.

Vilniaus miesto garbės piliečio vardai yra suteikti Islandijos užsienio reikalų ministrui Ion Boldvin Hannibalsson (1996 m.), JAV prezidentas Ronald Reagan, (1996 m.), dirigentui Mstislavui Rostropovičiui (2000 m.), monsinjorui Kazimierui Vasiliauskui (2000 m.).

UŽ GERĄ TARNYBĄ KOSOVE - MEDALIAI

Už gerą tarnybą Kosovo provincijoje krašto apsaugos sistemos medaliais "Už tarptautines misijas" apdovanoti iš tarptautinės taikos palaikymo misijos sugrįžę KFOR 8 būrio kariai.

Būrio vadui vyriausiajam leitenantui Dariui Kisieliui įteiktas ir Lietuvos kariuomenės Lauko pajėgų vado padėkos raštas, o septyniems, labiausiai misijoje pasižymėjusiems kariams - "Geležinio vilko" brigados vado padėkos raštai.

30 karių būrys NATO vadovaujamoje tarptautinėje taikos operacijoje Kosove tarnavo pusmetį. Nuo spalio 14 dienos juos pakeitė naujas - KFOR 9 būrys.

Lietuvos kariai tarptautinėje taikos operacijoje Kosovo provincijoje dalyvauja nuo 1999 metų. Karių užduotis - padėti palaikyti viešąją tvarką, patruliuoti atsakomybės rajone, budėti kontrolės postuose, teikti pagalbą humanitarinėms organizacijoms. Šiuo metu Kosove iš viso tarnauja beveik 130 šalies karių.

LIETUVA - PASAULIO TURIZMO ORGANIZACIJOJE

Vyriausybės kanclerio Antano Zenono Kaminsko vadovaujama delegacija išvyko į Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) generalinę asamblėją Pekine, kur Lietuva bus priimta organizacijos nare. Delegaciją sudaro ambasadorius Kinijoje Artūras Žurauskas, Turizmo departamento direktorius Alvytis Lukoševičius, Turizmo asociacijos prezidentas Kęstutis Ambrozaitis, Viešbučių ir restoranų asociacijos viceprezidentas Zigmantas Dargevičius. Siekti narystės PTO Lietuva įsipareigojo dar 1999 m. Šiais metais buvo ratifikuoti PTO įstatai. Šiuo metu PTO nariais yra 139 valstybės. Organizacijos būstinė yra įsikūrusi Madride.

Vyriausybės kancleris A.Z.Kaminskas plenariniame PTO generalinės asamblėjos posėdyje pristatys turizmo verslo perspektyvas, supažindins dalyvius su Lietuvos ekonomikos raida. Numatyti Lietuvos delegacijos susitikimai su Kinijos vadovais, įvairių šalių turizmo ministrais, kelionių organizatoriais ir turizmo verslo atstovais.

LGITIC inf.

NATO valstybių gynybos reikalų ministrai, kartu su būsimųjų narių-valstybių ministrais, spalio 9 d. dalyvavo neoficialiame susirinkime Colorado valstijoje, į kurį buvo pakviestas ir Rusijos Gynybos ministras, kuris dažnai reiškia neigiamas Kremliaus pažiūras dėl Pabaltijo valstybių įsijungimo į NATO. Nuotrakoje JAV Gynybos sekt. Donald Rumsfeld, NATO Gen. sekretorius lordas George Robertson ir Rusijos Gynybos ministras Sergej Ivanov.

NATO nuotr.

PRATĖSTAS LIETUVOS KARIŲ DALYVAVIMAS TARPTAUTINĖSE OPERACIJOSE

Iki 2004 metų pabaigos Seimas savo nutarimais pratęsė Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose Balkanų bei Centrinės ir Pietų Azijos regionuose.

Seimo priimtas dokumentas numato, kad NATO vadovaujamoje tarptautinėje taikos stabilizavimo operacijoje Bosnijoje ir Hercegovinoje dalyvaus iki 2 karių ir civilių tarnautojų, taikos operacijoje Kosovo provincijoje, Serbijoje ir Juodkalnijoje nuo 2004 metų balandžio 1 d. - iki 35 karių ir civilių tarnautojų. Europos Sąjungos vadovaujamoje tarptautinėje operacijoje buvusios Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje dalyvaus iki 5 karių ir civilių tarnautojų.

Parlamentarai taip pat nutarė pratęsti Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose Centrinės ir Pietų Azijos regione.

Priimtame nutarime numatyta pratęsti iki 4 karių ir civilių tarnautojų dalyvavimą NATO vadovaujamoje tarptautinėje operacijoje Afganistane Tarptautinių saugumo paramos pajėgų sudėtyje. Iki 50 karių ir civilių tarnautojų toliau dalyvaus JAV vadovaujamoje tarptautinėje operacijoje "Tvirta taika".

Nutarimų projektus, kuriuose buvo siūloma pratęsti Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse misijose, Seimui buvo pateikęs krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius.

Ypač aštrių Seimo narių priekaištų šie dokumentai nesulaukė. Dauguma jų pripažino, kad Lietuvos karių dalyvavimas tarptautinėse operacijose yra svarbus mūsų šalies indėlis į kolektyvinį saugumą. Pasak liberalcentristo Algirdo Griciaus, tai viena iš galimybių prisistatyti mums kaip šaliai, kuri dalyvauja bendruose veiksmuose kuriant pastovumą, saugumo zonas. Šiek tiek atsargiau parlamentarai vertino misiją Afganistane, laikydami ją gana pavojinga. A. Gricius pažymėjo, kad į šį rizikingą regioną nesiunčiami šauktniniai.

Tradiciškai griežtai prieš Lietuvos karių dalyvavimą misijose kalbėjo parlamentaras Julius Veselka.

Eltos inf.

NAFTOS GRĘŽINIO PROBLEMOS

Europos Sąjungos ir Rusijos viršūnių susitikime, kuris planuojamas lapkričio 6 d., rezoliucijos forma bus iškeltas naftos telkinio D-6 klausimas. Tai planuoja padaryti Europos Parlamento liberalų demokratų frakcija. Artimiausiu metu Rusijos naftos kompanijos "LUK oil" ketinimus pradėti eksploatuoti naftos gręžinį, esantį Baltijos jūroje per 22 kilometrus nuo UNESCO globojamos Kuršių nerijos, planuoja svarstyti Europarlamento Aplinkos ir visuomenės sveikatos komitetas.

Europarlamento Europos liberalų demokratų frakcija pirmoji reagavo į Lietuvos stebėtojų Europarlamente socialliberalų kreipimąsi dėl naftos telkinio D-6 eksploatacijos keliamos grėsmės UNESCO saugomai Kuršių nerijai.

Naujosios sąjungos frakcijai Europarlamente atstovaujantys parlamentarai Kęstutis

Kuzmickas ir Vytautas Kvietkauskas kreipėsi į Aplinkos ir visuomenės sveikatos komitetą, siūlydami apsvaistyti D-6 problemą. Jų kreipimosi kopija buvo išplatinta visiems Europos parlamentarams.

ELTA primena, kad Europos Taryboje jau sulaukė reakcijos Naujosios sąjungos frakcijos Seime nario, NATO reikalų komisijos pirmininko Vaclovo Stankevičiaus iniciuotas 7 valstybių parlamen-

tarų oficialus pasiūlymas dėl Rusijos ketinimų eksploatuoti naftą Baltijos jūroje keliamos grėsmės Kuršių nerijai.

ET paskyrė ekspertą - pranešėją Prancūzijos delegacijos narį Daniel Goulet ir įpareigojo jį iširti D-6 problemą, išdėstyti Lietuvos, Šveicarijos, Didžiosios Britanijos, Lenkijos, Latvijos, Vokietijos parlamentarų pasirašytame oficialiame pasiūlymo dokumente.

Eltos inf.

• **Ragina kurti geresnį pasaulį.** Sukurti geresnį pasaulį - tokiau šūkiu Jungtinių Tautų vystymo programa šiomis dienomis pradeda socialinę-informacinę lauko kampaniją penkiuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Kampanijos tikslas - informuoti Lietuvos gyventojus apie Tūkstantmečio plėtros tikslus, kurių svarbiausias - sumažinti ypač didelį skurdą ir badą bei priminti, kad kiekvienas mūsų prisideda prie geresnio pasaulio kūrimo. Ji skirta kasmet, nuo spalio 17 d. - Tarptautinės skurdo mažinimo dienos iki spalio 24 d. - Jungtinių Tautų dienos, pasaulyje minimai Jungtinių Tautų savaitei. Šiais metais visame pasaulyje organizuojamų Jungtinių Tautų savaitės renginių pagrindinė tema - Tūkstantmečio plėtros tikslai.

Doloresa Kazragytė

LAUKSIU!

Kas yra pašaukimas? Apie menininką, mokslininką, chirurgą, bet kurios profesijos žmogų, kuris yra "apsėstas" savo darbo, sakoma: "Jis turi pašaukimą". Daugelis žmonių turi didesnį ar mažesnį potraukį, polinkį į kokį nors darbą, bet niekada nepagalvojau, kad laukimas irgi yra pašaukimas.

Nedideliame provincijos miestelyje sutikau pažįstamą, kurios nemačiau gal 20 metų. Mariją. Dabar jai 75-eri. Marija pasakė:

- Gyveno žmogus. Vienas. Praradęs žmoną, vaikus, nes gerė. Susirgo vėžiu. Mirė. Visi sakė: "Pats kaltas. Pragėrė viską. Ir sveikatą. Argi tai gyvenimas?" Aš sakau: taip - gyvenimas. Jo gyvenimas. Toks jo pašaukimas - pragerti gyvenimą. Tai ne jo kaltė. Ir ne kitų. Negalima smerkti. Tik gailėti.

- Marija, o koks buvo jūsų pašaukimas?

- Tai argi nežinai? Laukimas.

- Ar yra ir toks pašaukimas?

- Yra. Mano toks. Visų truputį toks. Bet mano - iki galo toks.

Dabar trumpai apie Mariją. Lankiausi vienoje pagalbinėje mokykloje. Ten ir sutikau

Mariją. Dirbo mažiukų auklėtoja. Siauři juodi antakiai. Nosis truputį kumpa. Aukšto ūgio. Panaši į gruzinę. Vaikai ją vadino "mamute Marute". Buvo jau išstarnavusi pensiją, bet vis likdavo dirbti - gailėjo vaikų. Gyveno viena. Su vyru seniai išsiskyrusi dėl jo pašaukimo naikinti save alkoholiu. Jis taip ir mirė - komandiruotėje, viešbutyje, vienas. Marija augino sūnų Vilių. Išleido į mokslus. Buvo geodezininkas. Labai mėgo keliauti: kiauras vasaras dingdavo tai Karpatuose, tai Kolos pusiasaly, tai prie Baikalo, tai Gruzijoje. Baikalas tapo jo kapu - iš ten nebesugrįžo. Dingo. Daugelio metų paieškos, važiavimai, klausinėjimai nieko neišaiškino. Sūnaus nerado.

- Marija, gal ką nors sužinojai apie Vilių? - atsargiai klausiu.

- Nieko. Jau nebesužinosiu.

- Kaip tu ištvėrei? Kaip čia gyveni viena?

- Gyvenu. Laukdama...

- Viliaus?

- Ir Viliaus. Skambutis į duris, telefonas, laiškas pašto dėžutėj - kaip elektra nukrečia visą. O gal? Ir šiaip laukdama...

- O ko dar lauki?

Juokiasi žemu krūtininiu juoku, nors niekada nerūkė:

- Seni sako: "Ko čia belaukti, tik smerčio". Bet aš - ne. Šitai ir nelaukiant ateis. Laukiu laiškų iš Rusijos, iš vaikų, iš Nadios.

- Iš kokios Nadios? Aš nieko nežinau apie ją.

- Gal prieš penkiolika metų susipažinau su Nadia. Ji dirbo viešbučio administratore tame mieste, kur Vilius paskutinį kartą gyveno. Nadia labai mane užjautė, kai buvau nuvažiavusi. Paskui susirašinėjome. Ak, koks puikus ji žmogus! Kokia širdis, Viktorija! Paskui pradėjo dirbti tokio nušiuosio internato direktore. Žinai, Rusijos glūduma. Pradėjau taupyti pinigus. Moku šiek tiek siūti, turiu seną "Singer" - tai paklodžių, prijuosčių, chalatakų pasiuvu ir siunčiu siuntinėlius vaikams. Jau daug metų. Žiemai numezgu kojinaičių, pirštinių, kartais ir maisto nusiunčiu. Menka ta mano pagalba. Bet aš turiu tikslą ir laikiu: laiško iš Nadios, iš vaikų, kartais jie paskambina. Laukiu - ir viskas. Pašaukimas...

- Koks čia pašaukimas, Marija? Įsikalbėjai.

- Ne. Nuo pat mažens taip. Amžinai laukdavau. Mamos: žiūrėdavau ir žiūrėdavau pro langą, kol pamatydavau iš už kampo sukančią kieman. Širdelė suspurdėdavo. Puldavau šildyti sriubą. Mama sunkiai dirbo liginėje sanitarė, valytoja. Paskui laukdavau vyro... Kiek naktų prastovėta prie lango. Kaip šuo pajusdavau jo žingsnius gatvėje, nors jau snausdavau nenusirengusi lovoje. Lyja, sninga, spindi žvaigždės... žiūriu ir žiūriu į tamsą, ar nepasirodys jo nelaiminga perkarusi figūra. Kaip aš jo gailėjau! Niekada nerėčiau, nebariau. Tik paverkdavau ir prašydavau negerti. Deja... Kai supratau, jog neišgelbėsiu - išsiskyriau. Dėl Viliuko ir savęs. Po to laukdavau sūnaus: iš mokyklos, iš Vilniaus, iš kelionių... Laukdavau ir laukdavau.

- O gal tai visai ne pašaukimas? Gal per daug užsidarei nuo žmonių? Gal reikėjo kitaip?

- Nešnekėk, Viktorija. Visai aš neužsidariau, - Marija net pyktelėjo. - Dirbau su vaikais, siuvau, bendravau su žmonėmis. Šventės, gimtadieniai... Linksma buvau, ne kokia paniurėlė. Tik buvau panirusi į tą laukimą. Niekas nežinojo. Tylėjau, nes to mano laukimo niekas nesupras. Mažai kas žino ir apie Vilių. Kam kvaršinti žmogui galvą tuo, kas jam nepriklauso. Turiu viena pakelti.

- Bet kaip tu ištvėrei? Dieve, kaip tu ištvėrei?

Nelė ir Arvydas Paltinai po koncerto Jaunimo centre Čikagoje. Koncertą rengė Lituanistikos tyrimo ir studijų centras spalio 5 d. J. Tamulaičio nuotr.

- Tai jau! - vėl kimiai nusi juokia Marija. - Dieną visai nieko: dirbi, sukiesi. Baisiausia naktys. Vaikščiodavau ir vaikščiodavau po kambarį. Parvyčiais užsnūdavau. Laikiausi iš paskutiniųjų. O paskui priėjau ribą: vieną naktį tik blykstelė žaibas - mintis ne mintis, žinojimas, suvokimas, kad šitas mano gyvenimas - sapnas. Sapnas baigsis, prabusiu - tada ir bus tikrasis buvimas. Gal tokiu būdu į mano širdį atėjo Dievo pagalba? Ką gali žinoti? Atėjo ramybė. Pamažu, bet atėjo.

- Gerai, Marija, o jei atsirgsi?

- Visą susitvarkiau, - testamentas pas gerus kaimynus. Parduos mano namelį. O pinigų pasiūsi Nadios. Jos internatui.

Tylim. O vakaro gražumas! Blizga ežerėlis pakalnėje, kur baigiasi žmonių daržai ir tvoros. (Ak, tos tvoros. Net kapi-

nėse. Negerai.) Ir ta mažų miestelių vakaro tyla. Kaip ji ilgesingai primena vaikystę.

- Viktorija, - sako Marija, žvelgdama giliomis juodomis akimis į "degantį" horizontą. - noriu paprašyti... Kai numirsiu, jei būsi čia... pasodink geltoną rožę ant kapo... tokią, kur smulkiais žiedais. Vilius labai mėgo, ir aš... Ar pasodinsi?

- Pasodinsiu, Marija.

Prieiname autobusų stotelę.

- Iki pasimatymo, Marija! - kažko suspaudžia gerklę. Marija šypsosi. Negalio patikėti, kad jai jau daugiau kaip septyniasdešimt - tokia graži. Kaip gražus ir tas jos laukimas. - Būsi Kaune, būtinai užėik! - šūkteliu nuo autobuso laiptelių. - Aš tau paskambinsiu! - šaukiu jau birbiant motorui.

- Lauksiu! - aiškiai nuskambėjo paskutinis Marijos žodis. Durys užsivėrė. Liesa, aukšta figūra tolsta ir nyksta kruvinoje vakaro žaroje.

Ištvermės! Ištvermės!

PREZIDENTAS DOMĖJOSI OPEROS TEATRU

Vienos didžiausių Lietuvos kultūrinių įstaigų - Nacionalinio operos ir baleto teatro vadovą Gintautą Kėvišą priėmęs Prezidentas Rolandas Paksas domėjosi situacija teatre ir jo veiklos ateities planais. Paklaustas, kokios teatro problemos buvo aptartos susitikime su šalies vadovu, G. Kėvišas sakė: "Teatro problema aš pats išvardijau. Į vietinio pobūdžio problemas nesileidome, buvo bendrom kryptim pasidomėta, įvardytos problemos kūrybinėje, finansinėje, techninėje ir teatro renovacijos srityse".

G. Kėvišas labai pozityviu dalyku vadino tai, kad Prezidentas domisi nacionaline kultūros institucija, o teatro vadovus džiugina ir konkretus šalies vadovo pažadas, kad jis ir ateityje jis domės šiuo teatru. Pasak Prezidento patarėjos Dalios Kutraitės-Giedraitienės, Nacionalinis operos ir baleto teatras vienas iš pirmųjų atsiliapė į Prezidento kvietimą dėl Nacionalinio pasididžiavimo programos. "Susitikime buvo kalbama apie tolesnes bendradarbiavimo galimybes, įtraukiant platesnį kultūros žmonių ratą, bei įvairesnes tokio bendradarbiavimo formas", - sakė Prezidento patarėja.

Eltos inf.

KETURIASDEŠIMT PIRMASIS

"Dirvos"

NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas: iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Novelės privalo būti pasirašytos slapyvardžiais. Slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Darbu pateikimas: iki 2003 m. metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Įteikimo vieta: rankraščius siųsti šiuo adresu:

"Dirva", Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių

Konkurso darbų vertinimo komisija sprendžia paprastą balsų daugumą.

A. † A.
JUOZAS A. SALADŽIUS

mirė 2003 m. rugsėjo 2 d.,
palaidotas Rochesteryje.

Liko liūdinti žmona DANUTĖ,
duktė BIRUTĖ ir sūnus GEDIMINAS su šeimomis ir
penki vaikaičiai.

Mažoji lietuvė šokėjė Šokių dienoje "Gyvybės žalias medis"
Pasaulio lietuvių šventėje. V. Kliorio nuotr.

LIETUVOS STUDENTAI - PASAULINIAME FORUME

Du Kauno technologijos universiteto Telekomunikacijų ir elektronikos fakulteto studentai Edita Simonavičiūtė ir Valdas Rukavičius už kūrybinį darbą informacijos ir telekomunikacijos technologijos tema laimėjo teisę dalyvauti Pasauliniame jaunimo forume. Šiame konkurse dalyvavo 570 studentų iš viso pasaulio. Jaunimo forumas rengiamas spalio 11-18 dienomis Ženevoje, kur vyks ir Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) konferencija "Telecom World 2003".

Susisiekimo ministerijos pranešime teigiama, kad ITU konferencijoje Ženevoje talentingi jaunuoliai, dalyvaudami diskusijose su žinomais informacijos ir telekomunikacijų technologijų srities politikos ir verslo atstovais, turėjo galimybę ne tik praplėsti savo akiratį bei praturtinti žinias, bet kartu su jais rengė ataskaitas ir sprendimų projektus įvairiais konferencijoje diskutuojamais klausimais. Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga (ITU) yra JT specializuotoji įstaiga, viena iš seniausių (2000 metais ITU minėjo 135 metų veiklos jubiliejų) tarptautinių organizacijų. Jos steigimą lėmė poreikis plėtoti ir standartizuoti tarptautinę komunikacijų sistemą, kad lengviau būtų galima palaikyti ryšius tarp įvairių pasaulio tautų bei valstybių.

1948 m. ITU būstinė iš Berno buvo perkelta į Ženevą, kur ji įsikūrusi ir dabar. *Eltos inf.*

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRAS

"...turime mylėti mūsų garbingą senolių palikimą, turime gerbti ir saugoti, kad jis neišnyktų."

J. Basanavičius

LTSC įkurtas 1981 metais. Tai vienas didžiausių kultūrinių vienetų lietuvių išeivijos tautiniame, politiniame, moksliniame gyvenime.

Akstinas ir pagrindas jam įsteigti buvo įvairios kultūros, mokslo ir švietimo organizacijos, susibūrusios po Jaunimo centro, esančio Čikagoje, stogu. Didžiausią susirūpinimą kėlė mintis - kaip išgelbėti, išsaugoti Lietuvos praeities paminklus: archyvinę, istorinę, mokslinę, kultūrinę vertę turinčią medžiagą. Sujungus visas organizacijas į vieną mokslo ir kultūros vienetą, tapo lengviau koordinuoti mokslinę veiklą, kaupti ir dalintis informacija, atlikti tyrinėjimo darbus.

LTSC tikslai ir siekiai:

Rinkti, kaupti, puoselėti lietuvių tautos palikimą. Tyrinėti esamą medžiagą, skelbti mokslinius straipsnius, leisti knygas, rengti parodas, kuriose visuomenė bus supažindinama su turtais, sukauptais LTSC.

LTSC yra išleidęs daugiau kaip 50 knygų. Viena iš jų - W.Urban *Tannenbergo and After* - gavo pasaulinį pripažinimą; ji įtraukta į 30 geriausių istorinių knygų, išleistų 2001 metais pasaulyje, sąrašą.

LTSC jungia 10 didelių padalinių, kurie savo plačiašake veikla gražiai prisideda prie Lietuvos kultūrinių paminklų išsaugojimo ir lietuvių platinimo JAV ir už jos ribų.

Pasaulio lietuvių archyvas - vienas stambiausių padalinių, esančių LTSC. Jame sukaupti įvairių politinių, tautinių, kultūrinių, švietimo organizacijų archyvai; taip pat kaupiami visuomenės ir kultūros veikėjų asmeniniai archyvai. Didelę dalį sudaro biblioteka, kurioje saugoma per 100 tūkstančių knygų, per 2,000 įvairių pavadinimų periodinių leidinių komplektų. PLA jungia didelius rinkinius: 1. lituanistinę biblioteką; 2. periodikos skyrių; 3. rankraščių skyrių; 4. personalijų ir organizacijų fondus; 5. švietimo fondą; 6. kartografinės fondą; 7. religinės literatūros fondą. Čia saugomi lietuvių DP Vokietijoje sukaupta medžiaga, ALTo, BALFo, PLB, JAVLB, Čikagos konsulariniai ir kt. archyvai.

Žilevičiaus-Kreivėno lietuvių muzikologijos archyvas. Vienas didžiausių tokio pobūdžio archyvų išeivijoje. Jam sėkmingai vadovauja muzikas, žurnalo "Muzikos žinios" redaktorius K.Skaisgirys. Archyvo pasididžiavimas - M.K.Čiurlionio gaidų originalai.

Lietuvių medicinos muziejus ir archyvas. Pagrindinė iniciatorė ir įkūrėja - dr. M. Budrienė. Čia kaupiama ir eksponuojama lietuvių išeivių gydytojų archyvinė medžiaga: asmeniniai daiktai, mokslinių darbų rankraščiai, periodinė medicininė literatūra. Eksponuojami Lietuvos Prezidento daktaro Kazio Griniaus asmeniniai daiktai.

Budrio lietuvių foto archyvas. Jame surinkta ir išsaugota nemažai senųjų fotografijų ir negatyvų, filmai apie lietuvių išeivių gyvenimą. Fotografijos archyvo įkūrėja ir rėmėja - dr. M. Budrienė. Archyvo išdininko pareigas eina dr. R. Vitas. Fotomenininko Algimanto Kezio rūpesčiu Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre daug metų buvo rengiamos parodos, kuriose buvo eksponuojama ne tik archyvinė medžiaga, bet ir lietuvių foto menininkų darbai.

Vaidinių-garsinių priemonių skyrius. Jame saugoma daugiau nei 300 vaizduosčių, taip pat gausybė radijo įrašų. Tai reta ir istorinę neįkainojamą vertę turinti medžiaga: Čikagos "Margučio" radijo "Pelkių žiburėlio" programos įrašai, Laisvės radijo, Europos radijo ir Amerikos Balso lietuviškų programų įrašų komplektai.

Istoriko Jono Dainausko biblioteka ir archyvas. Nusipelnusio išeivijos visuomenės ir kultūros veikėjo, mokslininko turtingą biblioteką sudaro daugiau kaip 18,000 knygų įvairiomis kalbomis. Joje daug leidinių, susijusių su Lietuvos garbinga istorine praeitimi, Nepriklausomybės atgavimu.

Meno archyvas. Pagrindą šiam archyvui padėjo Kazimieras Baltramaitis, paaugęs savo turtingą kolekciją. Archyvas nuolat papildomas turtinga ir įdomia medžiaga. Čia saugomi menininkų darbai, jų parodų katalogai, meno albumai, spaudiniai. Pasididžiavimas - reti M. Dobužinskio originalūs darbai ir V.Petravičiaus paveikslai.

Lietuvių genocido tyrimo centras Amerikoje. Pagrindi-

nis tikslas - surinkti, išsaugoti ir pateikti istorinę informaciją apie skriaudas, padarytas Lietuvai ir jos gyventojams sovietų ir nacių okupacijos metais.

Ramovėnų laisvės kovų muziejus sukaupęs vertingą ir neįkainojamą istorinę reikšmę turinčią medžiagą, susijusią su rezistencine kova. Muziejuje eksponuojami retesni ir unikalnesni eksponatai - vėliavos, ordinai, medaliai.

Lietuvių muziejus. Ekspozicijoje pateikta įdomi, atspindinti Lietuvos praeitį medžiaga. Eksponuojami liaudies menininkų drožinėti rūpintojėliai, koplytstulpiai, saulutės; XIX šimtmečio knygos. Stenduose pateikta originali medžiaga iš M.Krupavičiaus archyvo, Vyduono asmeniniai daiktai ir dokumentai bei kita medžiaga.

LTSC pagrindinis įkūrėjas, ilgametis vadovas, pirmininkas **prof. dr. Jonas Račkauskas**, LTSC vicepirmininkas - dr. Robertas Vitas, archyvų direktorė - Skirmantė Miglinienė.

LTSC nuolat plečia savo veiklą: renkami ir kaupiami nauja medžiaga, gaunami vertingi archyvai, leidžiamos knygos. Archyvų tvarkyme talkina profesionalūs specialistai iš Lietuvos. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Lietuvos Nacionaline M.Mažvydo biblioteka, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru, Lietuvos archyvų departamentu, glaudūs ryšiai siejami su Lietuvos universitetais, Centrine medicinos biblioteka, Lietuvos nacionaliniu, Maironio lietuvių literatūros muziejais ir kitomis mokslo bei kultūros įstaigomis.

LTSC archyvais naudojasi mokslininkai, studentai iš Japonijos, Australijos, Kanados, Vokietijos, Švedijos, Brazilijos ir kitų pasaulio kraštų. Centras teikia informaciją, dalinasi knygų dubletais. Lietuvą jau pasiekė 9 knygų talpintuvai (per 1.5 milijono knygų).

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras egzistuoja remiamas visuomenės aukų. Lietuvių Fondas teikia materialinę paramą ir pagalbą, kurios dėka įgyvendinamos svarios tautinės idėjos, duodančios brandžius vaisius lietuvių išsaugojimui ir puoselėjimui išeivijoje. *LTSC inf.*

● Lietuvos švietimo darbuotojus turėtų nudžiuginti Finansų ministerijos parengtas projektas, kuriam jau pritarė Vyriausybė. Šiame projekte švietimo ir aukštojo mokslo reikmėms tenkinti 2004 m. bus skiriama 1245.9 mln. litų, arba 10.1 proc. daugiau negu šiame. Šiomis lėšomis numatoma gerinti švietimo ir mokslo paslaugų kokybę bei prieinamumą, orientotis į informacinės žinių visuomenės bei nuotolinio mokymosi sistemos kūrimą. Ketinama didinti atlyginimus švietimo įstaigų darbuotojams, pirkti naujus autobusiukus, kompiuterius, renovuoti mokymo įstaigas, geriau organizuoti vaikų poilsį.

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 1 d. ir 2 d., Algimanto Kezio fotografijų "LIETUVA - architektūriniai fragmentai" paroda Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Šeštadienį 6:00 v.v. iki 9:00 v.v. ir sekmadienį 11:00 v.r. iki 2:00 v.p.p. Rengia Korp! Giedra.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

RŪDENS PRAMOGOS PAS AMERIKIEČIUS

★ **Spalio 1 - lapkričio 29 d.** Antrd.-šeštđ. 1:30-6.00 v.v. nemokama Cleveland Artist Foundation paroda: "Ohio Artists After Surrealism", 17861 Detroit Ave. Tel. 216/227-9507.

★ **Spalio 1 - gruodžio 24 d.** Pirm.-penkt. 8:30 v.r.-5 v.p.p. šventinių atvirukų pardavimas (už auką). Cleveland Sight Center, 1909 East 101 Str. Tel. 216/791-8118.

★ **Spalio 24-26 d.** 5:30-8:30 v.v. "Boo at the Zoo", Clevelando Metroparkų zoologijos sode Halloween programos 3-11 m. vaikams. 3900 Wildlife Way. Tel. 216/661-6500. Kainos: 5 dol. suaugusiems ir vaikams 2-11 m., jaunesniems nei 2 m. - veltui.

★ **Spalio 25 d.** 6-10 v.v. ir **spalio 26 d.** 1-4 v. p.p. Rudens pasivažinėjimai - Hayrides. Clevelando Metroparkų Chalet Rec. Area Mill Stream Run Reserv. Tel. 440/572-9990. Kainos: 7 dol. suaugusiems, 5 dol. vaikams 2-11 m., jaunesniems nei 2 m. - veltui.

★ **Spalio 19- lapkričio 19 d.** 10 v.r.-5 v.p.p. kasdien - Foto paroda Clevelando Botanikos Sode, 11030 East Blvd. Tel. 216/721-1600. Kainos: 7 dol. suaugusiems ir 3 dol. vaikams.

★ **Spalio 23 d.** 2:30-3:30 val. p.p. Clevelando Dailės Muziejuje nemokama paskaita: "German Expressionism to Surrealism".

★ **Spalio 24-25 d.** 6-8:30 v.v. "Užburta Giria", Nature Center at Shaker Lakes, 2600 South Park Blvd., Shaker Hts. Tel. 216/321-5935. Registruotis iš anksto. Kaina 6 dol.

★ **Spalio 24 d. - lapkričio 1 d.** 5-10 v.v. penktđ. ir šeštđ. Lorain Metroparkų Carlisle Visitor Center - Halloween Fair - nemokamos pramogos vaikams. 12882 Diagonal Rd., La Grange, OH. Tel. 440/458-5121.

★ **Spalio 24 - lapkričio 2 d.** 7:30 v.v. 133-ji Ringling Bros. and Barnum and Bailey cirko laida. Gund Arena, East 6th ir Huron Rd., Cleveland. Kainos: 13.75 - 50 dol.

★ **Spalio 25 d.** 9-11 v.r. Pusryčiai parke po 1.5 mylios iškylos North Chagrin Reserv. Įvaž. Sunset Ln. iš Rt. 91, Mayfield Vlg. Registruotis tel. 440/473-3370.

★ **Spalio 25-26 d.** 5:30-8 v.v. "Boo Fest Fun and Gaults". Geauga County Historical Soc., 14653 East Park, Burton, OH. Tel. 440/834-1492. Kaina 3 dol.

★ **Spalio 26 d.** 2 val. p.p. Allen Theatre, Playhouse Sq., Cleveland. - Halloween at the Pops, Clevelando Pops Orkestro koncertas. Bilietai nuo 10 dol.-50 dol.

★ **Spalio 26 d.** 2:30 val. p.p. Clevelando Dailės Muziejuje nemokamas Corigliano styginių kvarteto koncertas. Programoje Paul Drescher, Jeffrey Mumford ir John Corigliano kūriniai. 11150 East Blvd., Cleveland, OH.

★ **Spalio 27 d.** 8 v.v. nemokamas Cleveland Chamber Symphony koncertas, Cleveland State U-to Drinko rečitalių salėje. Inf. tel. 216/687-3800.

★ **Spalio 28 d.** 9:30-11:30 v.r. Iškyla jaunoms širdims Brecksville Metroparko takais - 3.5 mylios. Įvaž. iš Rt. 82, tel. 440/526-1012.

★ **Lapkričio 1 d.** 2:30 v. p.p. nemokamas suomių muzikos koncertas "Korvat auki!" (Atverk ausis!). Cleveland Dailės Muziejuje, 11150 East Blvd., Cleveland, OH.

★ **Lapkričio 1 d.** 9 v.r. - 5 v.p.p. Moreland Mansion - šventinių rankdarbių mugė, Lakeland Community College, Kirtland, OH; Rt. 306 ir I-90. Kaina 2 dol.

Informuoja Ger. Juškėnas

Šv. Jurgio parapijos gegužinėje Clevelande rugsėjo 7 dieną Rimas Čepulis ir Dovydas Rubinski gardelėje kepė visiems dešreles ir kotletus.
G. Juškėno nuotr.

LIETUVOJE

PASITRAUKIA IŠ SEIMO

Seimo Pirmininko pavaduotojas socialdemokratas Vytenis Andriukaitis pareiškė apgailėstaujantis dėl opozicinės Liberalcentristų frakcijos nario Rimvydo Vaštako sprendimo pasitraukti iš Seimo. Anot V. Andriukaičio, R. Vaštakas "buvo vienas iš darbščiausių, principingiausių parlamentarų". Liberalcentristų sąjungos pirmasis vicepirmininkas Kęstutis Glaveckas kolegos pasirinkimą pavadino "gerbtinu". K. Glavecko teigimu, R. Vaštakas Seime buvo pateikęs nemažai su ekonomika susijusių projektų, kuriuos atmetė valdančioji dauguma, todėl jis turįs daug argumentų atsakyti Seimo nario pareigų ir eiti dirbti "konkreto darbo, naudingesnio krašto ūkiui".

R. Vaštakas VRK įteikė pareiškimą, prašydamas nutraukti jo kaip Seimo nario įgaliojimus nuo lapkričio 1 dienos. Jis neslėpė, jog sprendimas pasitraukti iš Seimo yra susijęs su ne tokia didele, kokios norėtusi, opozicinės Liberalcentristų frakcijos įtaka Seime, neįgyvendintais sumanymais, projektais.

Pasak R. Vaštako, per trejus metus jam taip ir nepavyko įveikti biurokratinės Seimo mašinos, įgyvendinti savo sumanymų ir pažadų, duotų rinkėjams.

"Ši mašina - Seimas, Vy-

riausybė, administracija, valdininkija - sukonstruoti taip, kad juda man nepriimtinais tempais. Matydamas tai jaučiu labai didelį diskomfortą", - sakė R. Vaštakas. Parlamentaras teigė, kad jam nepavykę prisiiderinti prie šio mechanizmo. Apie savo ateities planus R. Vaštakas kalbėjo nekonkrečiai, sakė turįs mažiausiai keturis pasiūlymus, ką galėtų veikti. Pasiūlymai, anot jo, nėra susiję su valstybės tarnyba.

Partinę veiklą Liberalų ir centro sąjungoje R. Vaštakas žadėjo tęsti toliau. Jis yra šių metų gegužę įkurtos LCS valdybos narys.

SUKURTAS PIRMASIS KOMPIUTERINIS LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKOS TIKRINTUVAS

Rinkoje artimiausiu metu pasirodys programinės įrangos naujovė - lietuvių kalbos gramatikos tikrintuvas, leisiantis elektroniniuose tekstuose aptikti ir taisyti gramatines klaidas.

Šiuo metu baigiami naujosios programinės įrangos testavimo darbai, kuriuos atlieka jos kūrėja - didžiausia kalbinių sprendimų informacinių technologijų bendrovė "Tilde informacinės technologijos". Iki šiol kompiuterių vartotojai galėjo naudoti tik lietuvių kalbos rašybos tikrinimo priemones.

Rašybos klaidų tikrintuvai pažymi netaisyklingai parašytus žodžius, tačiau lietuvių kalbos gramatikos klaidų neaptinka.

Naujasis gramatikos tikrintuvas elektroniniame tekste pažymės dažniausiai abejonių keliančių sudurtinių žodžių, valstybių ir jų sostinių, įmonių ir organizacijų, pareigų bei titulų pavadinimų, santrumpų ir datų rašybą. "Tilde informacinės technologijos" gramatikos tikrintuve daug dėmesio skiriama neteisingų linksnių, bendraties formų atradimui ir taisymui. Daugeliui kompiuterių vartotojų iškyla abejonių ir dėl lietuvių kalbos skyrybos - naujasis gramatikos tikrintuvas suras ir pažymės lietuvių kalbos skyrybos klaidas.

DIRVAI AUKOJO

Lithuanian Citizens Soc. of	
Western Pennsylvania	80
G.Mačys, Cleveland, OH	50
Los Angeles Kredito	
Kooperatyvas, CA	18
A.Zaparackas,	
W.Bloomfd, MI	10
V.Armalis, Baltimore, MD	10
I.Civinskis, Cleveland, OH ...	10
S.Dalius, Canada	10
V.Ramūnas, Willoughby, OH ..	10
Los Angeles	
Taut. Namai, CA	10
A.Reventas, Houston TX	8
G.Dragunas, Philadelphia, PA ..	6
W.Diehl, Wickliffe, OH	5
D.Saladžius, Rochester, NY	4
A.Skridulis, Daytona B., FL	4
A.Simonaitis, Rockford, IL	4

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Virginijos mėlyni varpeliai (Virginia bluebell - *Mertensia*) klesti pamiškėse ir pievose.
G. Juškėno nuotr.

PRANCŪZŲ DOVANA - LIETUVOS MUZIKOS AKADEMIJAI

Rugsėjo viduryje Lietuvos muzikos akademiją pasiekė prancūzų dovana - natų leidiniai iš Paryžiaus nacionalinės muzikos ir šokio konservatorijos. Pasak akademijos vadovų, tai itin reikšminga dovana akademijos bibliotekai, kuriai stinga naujai išleistos muzikinės literatūros. Ši dovana vertinama ir kaip reikšmingas indėlis į jaunųjų muzikų ugdymo procesą, itin praturtinantis jį prancūzų muzikos repertuaru.

Paryžiaus konservatorija yra viena svarbiausių Lietuvos muzikos akademijos partnerių dalyvaujant Europos Sąjungos programose ir tarptautiniuose projektuose. Daugelį sėkmingų bendrų projektų remia Prancūzijos ambasada ir Prancūzų kultūros centras Vilniuje. Pristatant dovaną dalyvavo Prancūzų kultūros centro Vilniuje direktorė Monique de Boisjolly, Paryžiaus nacionalinės muzikos ir šokio konservatorijos profesorai Monique Bouvet ir Tarptautinio M. K. Čiurlionio vargonų konkurso žiuri narys Michel Bouvard.

Eltos inf.

GYDYTOJAI TEIKS PATARIMUS VIENU TELEFONO NUMERIU

Dar šiais metais mobiliojo ryšio bendrovė "Bitė GSM" kartu su Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos kardiologais žada pradėti įgyvendinti stambų el. sveikatos (elektroninės sveikatos) paslaugų projektą "Gydytojo patarimai telefonu". Visoje Lietuvoje ketinama įvesti vieningą numerį, kuriuo paskambinę pacientai gautų patarimų įvairiais sveikatos priežiūros klausimais, o esant reikalui galėtų ir iš karto užsiregistruoti pas specialistus. "Bitė GSM" pristatė dar du mobiliojo ryšio pagrindu sukurtų paslaugų projektus. Vienas iš jų - pirmoji Lietuvoje elektroninė pacientų išankstinio registravimo sistema, kuri nuo šio mėnesio padės vilniečiams užsiregistruoti pas Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos specialistus. "Bitė" pasirengusi įdiegti Vilniaus greitosios medicinos pagalbos stebėjimo sistemą. Ji leis svarbiausią informaciją apie atvežamą pacientą į gydymo įstaigas perduoti tiesiog iš greitosios medicinos pagalbos automobilio.

DURNAROPIŲ NUODAI

Durnaropių sėklų suvalgiusio penkiolikamečio jonaviečio gyvybei pavojus nebegresia. Iš Jonavos ligoninės reanimacijos jis perkeltas į Vaikų ligų skyrių. Tačiau įvykusį nelaimę tebekrečia "Santarvės" vidurinės mokyklos pedagogus. Iš pradžių galvota, kad vaikinukas gal būt svaiginosi narkotinėmis medžiagomis. Gerai besimokančiam, sportuojančiam vaikinui per lietuvių kalbos pamoką prasidėjo

haliucinacijos, ir mokytoja iškvieta medikus. Pedagogų greita reakcija greičiausiai išgelbėjo vaiko gyvybę. Ligoninėje berniukas mojavo rankomis, darėsi agresyvus, jam kilo temperatūra, nebepajėgė stovėti ant kojų. Manoma, kad dar vienas mokyklos mokinys irgi ragavo durnaropių. Mokslinėje literatūroje durnaropė apibūdinama kaip nuodingas bulvinių šeimos augalas. Jis turi alkaloidų, veikiančių centrinę nervų sistemą.

NUTEISTOS "PARDAVĖJOS"

Prireikė šešerių metų, kol buvo uždarytas vienas populiariausių ir ilgiausiai Kaune veikusių prekybos narkotikais "taškų". Kauno miesto apylinkės teismo posėdžių salėje suimta penkiasdešimt šešerių metų čigonė Sevelina Mustafa - vieno garsiausių prekybos narkotikais "taškų" Kaune savininkė. Teisėjas Evaldas Gražys jai skyrė 7 metų laisvės atėmimo bausmę. Nuteistos ir dvi "pardavėjos": Laura Čiblytė - penkerių metų ir dviejų mėnesių, Albina Balčiūnienė - vienerių metų ir dešimties mėnesių laisvės atėmimo bausmėmis. Sulaikyta ir dar viena E. Mustafos "namų šeimininkė" Audronė Ivanauskaitė. Pasak Kauno policijos atstovės spaudai Ramunės Gražulienės, viliamasi, kad, nuteisus S. Mustafą, jai priklausęs narkotikų prekybos "taškas" nuomojamame bute J. Jablonskio gatvės 21 - ajame name galų gale bus uždarytas. Jame dabar šeimininkauja Sevelinos sūnus Robertas.

KONSULŲ SKANDALAS

Lietuvos konsulai už vizų išdavimą galėjo gauti iki 2 mln. JAV dolerių kyšių. Tai teigė gerai informuoti šaltiniai teisėsaugos struktūrose. Kilus vadinamajam konsulų skandalui ir pradėjus tyrimą, paaiškėjo, kad konsulai yra nepagrįstai išdavę apie 40,000 Lietuvos vizų. Rusijos ir Baltarusijos firmos internete siūlydavo įsigyti daugkartines Lietuvos visas už 100 JAV dolerių. Spėjama, kad pusę šios sumos turizmo kompanijos pasilikdavo sau už darbą, o likusi suma, kaip įtariama, būdavo perduodama konsulams. Šiuo metu VSD atlieka tyrimą dėl septynių Rusijoje ir Baltarusijoje dirbusių Lietuvos diplomatų veiklos.

JŪRININKAI

Eina penktas mėnuo, kai vienuolika Lietuvos jūrininkų, dirbusių Panamos balkeryje "Jalta", sėdi Amerikos Tamos uosto kalėjimuose. Jiems, kaip ir visai 18 žmonių įgulai, inkrimuojamas 3,5 tonos narkotikų už daugiau kaip 400 mil. JAV dolerių kontrabandos gabenimas, nors lietuviai prie to nėra prisidėję. Specialistų teigimu, tokios tragiškos situacijos dažnai ištinka jūreivius, dirbančius laivuose su "pigiomis" vėliavomis. Šiuo metu reikalai pajudėjo iš mirties taško, su jūrininkais susisiekių jūreivius, per Lietuvos ambasadą kartą per dvi savaites kiekvienam jūrininkui siunčiami siuntiniai su lietuviška spauda ir kita literatūra. Iš nelaisvės jūreiviai prašo padėkoti už paramą URM darbuotojams.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė alicinė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SAŠKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)